

Ingyenfüzet: „A mesterséges takarmányok készítéséről.”

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-út 1. szám.
„Falú” Országos Földművelésügyi (Földművelésügyi).
Telefon: Automata 878-73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463-09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetést adjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádióna gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam, 33. szám.

Vasárnap, augusztus 17.

A nagy király és a lilomos királyfi.

Mindazok, akik a magyar nemzetet csupán mai elcsétségében és szegénységében ismerik, vagy legfeljebb az utolsó évszázadok szenvedésteljes történelmét lapozzák, nehezen képzelhetik el azt, mi volt hajdan a magyar.

Igaz, hogy mikor az Árpád vezérlete alá helyezkedő magyar törzsek és a velük rokon népelemek a hármaskör és a négy folyó országát elfoglalták, számuk csekély volt, az oknyomozó történetírás megállapítása szerint alig haladhatta meg a kétszáz-egyszázötven. Ennek a számnak erejét megsokszorozta azonban a fegyelmesség, a nemzettagoknak egy akarat alá rendelése, az ázsiai és szarmata pusztaságok éghajlati viszonyai által adott edzettség, a lovasnép rohamtaktikája. Nem szabad továbbá elfelejtenünk azt sem, hogy ezer évvel ezelőtt az alig népesített, háborúk és járványok által elpusztított Európában kétszáz-egyszázötven ember is jelentős tényező volt, többé már nem néptörzs, hanem olyan nemzet, amely joggal vehette fel a harcot a jobb jövőért.

A magyarságnak a Duna medencéjében ültetett virága csakhamar meggyökeresedett és kibontotta igazi szépségét. Nemzeti uralkodóházunkat: az Árpádoknak bölcsesége és bátorsága a magyar nemzetet az akkori Európa egyik vezető nemzetévé emelte. Szakadt reánk elég baj és veszedelem akkor is. Hol a világhatalmat jelentő német-római birodalmi császárokkal, tehát a német néppel szemben, hol a Konstantinápolyban székelő, nagy államférfiúi képességekkel bíró keletrómai-bizánci császárokkal

szemben kellett megizmosodott államunk önállóságát megvédenünk. Védekezni kellett a kelet felől állandóan fenyegető nomád népek támadásai ellen: a magyar nemzetnek már akkor megkezdődött az a szerepe, hogy a nyugati művelődést a kelet felől érvényesülő ázsiai nyomással szemben fenntartsa és kelet felé közvetítse. Ezen keleti veszedelmek közül egy: a tatáruldas, a XIII-ik század derekán csaknem eltörölte nemzetünket a föld színéről és a későbbi zavarok nem utolsó sorban arra vezethetők vissza, hogy ezt a vérszörnyűséget hosszú időn át nem pótolhattuk.

Kihevertük azonban a csapásokat, az idegen uralkodók és uralkodóházak zsarnokságát. Legnagyobb magyar királyunk: Hollós Mátyás idejében a magyar nemzet számbelileg elérte a franciát, politikai és hadiszervezetében pedig messze meghaladta, képes volt arra, hogy védekezzék a török ellen és egyidejűleg megkísérelje az európai vezetés megszerzését.

Szerencsecsillagunk csak akkor borult be, amikor az újjáéledt török birodalommal szemben nem önmagunkból merítettük az erőt, nem saját nemzetünk kifejlesztésére törekedtünk, hanem főleg felsőbb osztályaink osztályérdekéből olyan államhoz és uralkodó családhoz csatlakoztunk, amely nem védett meg a törökkel szemben, hanem ehelyett századokon át beolvasztásunkra, nemzeti sajátosságainak megszüntetésére, gazdasági tönkretételünkre törekedett. Ezek a századok voltak a szenvedésnek és hősiességnek, önfeláldozásnak korszaka.

Szent Imre szobra,

melyet Izabella királyi hercegasszony adományozott a magyar nemzetnek. A szobor Kisfaludy-Strobl Zsigmond szobrászművész alkotása.

kai, amelyek éppen talán akkor voltak elmúlóban, amikor a világháború forgataga a szerves fejlődésnek véget vetett és ismét erőszakosan szakította félbe az életfolyamatot.

Az elmúlt századok szomorú emlékei és a jelen kétségbeesítő sivársága mellett jólesik legalább ünnepi alkalommal visszatérnünk azokhoz az időkhoz, amikor a magyar nemzet törzse gyarapodott, izmosodott és ágain reményteljes rügyek sarjadtak. Sok vést látott nemzetünk történelmében is van számos ilyen mozzanat; helyes érzéssel ragadta meg néhány vezetőemberünk Szent Imre halálának kilencszázad évfordulóját arra, hogy az államalakítás és megszilárdulás emlékének kegyeletoltárán áldozzunk.

A Szent Imre-ünnepélyek egybefonódnak az idén legnagyobb nemzeti ünnepünkkel: Szent István-nappal.

Augusztus 20-ika nemcsak a böles fejedelemnek, a szigorú, de igazságos bírónak, a vitéz hadvezérnek, a körültekintő szervezőnek az ünnepe. Ez a nap az osztatlan magyar nemzetnek a napja, amely ünnepli a trianoni határokon innen és túl azt az őseredeti magyar tehetőséget, aki a nemzeti életet az itteni viszonyoknak megfelelő formába öntötte és megjelölte előre azt a szenvedés, de dicsőséges utat, amelyen honfitársainak járnia kell, ha nemzetként megmaradni és boldogulni akarnak. Szent István a keresztény műveltségen alapuló, magyar nemzeti sajátosságokat kifejező európai magyar államnak megteremtője és ezzel a magyar nemzet életének biztosítója. Ez az oka annak, hogy emléknappja nem kevés kiváltságosoknak az ünnepe, hanem a széles néptömegeké és a róla való megemlékezést a trianoni határok mentén tákotl sorompók nem akadályozhatják meg.

Szent István a beteljesülést, a tökéletes eredményt jelenti; mellette szelidebb fényű, de sokak szemében talán rokonszenvesebb csillagot látunk; korán elhunyt fiát, Szent Imre herceget.

Az állam megalapozásához, a nemzetnek új utakra térítéséhez és azok megtartásához, a megszokottól eltérő gazdasági és társadalmi rend körvonalozásához kiméletlen, az akadályokon keresztüljáró, olykor kegyetlenségig menő erély kellett. Ez még a századok kódén át is lenyűgözően hat reánk; a kortársakra egyenesen megsemmisítően hatott, hiszen a krónikák jámbor és együgyű szavaiból is kivehető az, hogy első szent királyunkat tiszteletteljes félelem övezte, a nép-szerűség koszoruja nem igen érintette és szeretet sem igen vette körül. Hiszen öreg korában összeesküvést is szöttek ellene és ő maga elhagyatottságáról panaszkodott.

A kiméletlen, végsőig feszített akaratnak ellentéte az Árpád családban a világ örömeiről és hűségairól lemondó, lelkiéletet élő, embertársai felé csak lelke szöbb oldalait mutató liliosom királyfi.

Életéről, viselt dolgairól jóformán semmit sem tudunk. Történeti ténynek vehetjük, hogy atyja gondosan készítette elő az uralkodás felelősségteljes tudatára, hogy tanítómestere a szentéletű és hitét halálával megpecsételő Gellért püspök volt, aki olaszos hevülékénységével, költői lelkének egész melegével szeretettette meg a fiatal herceggel a Mennyei Atyát és a szegények, elnyomottak Megváltóját.

Azt is bizonyítottan vehetjük, hogy a rendkívüli kicsapongásokat, féktelen élvezetvágyat és a test teljes fegyelmzését egyaránt felmutató korban Szent Imre ragyogó példája volt az önmegtartóztatásnak, a vágyak legyőzésének, a lélek győzelmének az anyag fölött.

Ez a kevés vonás is olyan valakinek az alakját rajzolja meg, akit kortársainak szeretniök, az utókor embereinek pedig tisztelniök kell.

Nem azok a legnagyobb, legigazabb emberek, akiknek sok cselekvését, mondását, eredményét és tévedését jegyzi fel a történelem. Ezek csak kiemelkednek a szürke átlagból, korjelzők, vagy az emberi nem egyes

irányainak, egyes korok erőfeszítéseinek kifejezői. Az igazi emberi értékek gyakran legszebben olyan egyéneknél nyilatkoznak meg, akiknek jósága, szerénysége visszariadt a nyilvánosság gyötrő kíváncsiságától és akik a külső, csillámló látszat-eredmények helyett inkább lelkiéletük mélyítésére és erényük kimélyítésére törekednek.

A közéletben érvényesülő, annak irányt szabó erős egyéniség és a befelé élő, emberi értékeket fejlesztő lelkiember egymás kiegészítői; a közönségnek mindkettőre szüksége van, mert az emberi természet két alapvonását: az anyagiasságot és szellemi irányt, a rögösebb kötöttséget és a szabad szárnyalást juttatják kifejezésre. Egyik a másik nélkül csak egyoldalúságot, egyensúlyozatlanságot teremt.

Ritka kivétel az, akiben az emberi természetnek ez a két iránya egyformán, szerencsés arányban érvényesül. Még ritkább azonban az az eset, mikor egy család keretein belül két egyénben jutnak ezek az alap tulajdonságok kifejezésre és azok olvadnak össze tökéletes összhangban. A szent királyban és a liliosom királyfiában ilyen példát csodálunk és ezért áldozhat emléküknél a mostani ünnepek alkalmából vallás különbség nélkül minden jó magyar.

Weis István.

Felvétel a székesfehérvári téli gazdasági iskolába.

A székesfehérvári m. kir. téli gazdasági iskolában a tanév november hó elsején kezdődik. Az intézet célja, hogy kizárólag kiscgazdák és kisbérlok fiait hazafias szellemben nevelt, tanult gazdákká kiképezze, akik az iskola elvégzése után visszatérve a szülői földre, szerzett tudásuk alapján képesek legyenek saját birtokuk okszerű kezelésére és vezetésére. Az iskola tanterve felelőli az összes gazdasági szaktárgyakat (növénytermelés, állattenyésztés, üzemtan, kertészet, szőlőművelés stb.), azonban súlyt helyez a közismereti tárgyak (számítan, fizika, mértan stb.) gazdasági vonatkozásban leendő ismertetésére is és kiterjed a háziiparnak (fafaragás, kosárfonás, seprőkötés stb.) minél alaposabb elsajátítására.

Az intézettelt kapcsolatos internátusban a gazdalfjak teljes ellátásban részesülnek, amennyiben lakás, ételmezés, fűtés, világítás, fürdés és mosásról gondoskodás történt. A gazdalfjak itt töltik el szabad idejüket, ahol az ifjúsági önképző-gazdakör, műkedvelői előadás, karének, rádió, valamint egyéb hasznos és kellemes szórakozás csak előnyös hatással lesz a leendő kiscgazdára.

A gazdaközönségnek kora tavasztól késő estig tartó nagy elfoglaltságára való tekintettel az elméleti oktatás, illetve nevelés két éven át csak a téli hónapokra — november, december, január és február — szorítkozik, amikor is otthon a nagyobb és sürgősebb gazdasági munkák szünetelnek s így a kiscgazda felnőtt fiát inkább nélkülözheti a gazdaságban.

A szükséges gyakorlati utmutatásokat az egyes előadók a szokásos tavaszi és őszi kiszállások alkalmával a tanítvány saját gazdaságában adják meg.

A felvételi feltételek a következők: 1. betöltött 17 éves életkor (legmegfelelőbb a 20—25 éves kor); 2. egészséges testalkat (fertőző betegségek kizárva); 3. írni, olvasni, számolni tudás (iskolai végzettség megjelölése); 4. szülői vagy gyámil beleegyezés (alírással); 5. községi előjáróság ajánlása (rátermettség, sorrend).

Az évi lakás, ételmezés, fűtés, világítás, fürdés, mosás naponta 1.60 pengő, egy iskolai évre tehát 200 pengő. Az iskola igazgatósága felhívja mindazokat, kik az 1930/31-ől iskolai évre felvételt kívánják magukat, hogy nevíük, életkoruk és lakóhelyük megjelölésével forduljanak közvetlenül az iskola igazgatóságához (M. kir. téli gazdasági iskola, Székesfehérvár, Horthy Miklós-ter).

Tiszaújlaki bajuszpedró

csak a ROYKÓ névvel és rózsaszínvédjeggyel valódl.

Az Egységespárt értekezlete Balatonföldváron.

Április hó 11-én, hétfőn zajlott le Balatonföldváron az Egységespárt első nyári értekezlete, melyen résztvett Vass József miniszterelnök-helyettes, Mayer János, Klebelsberg Kunó gróf, Scitovszky Béla és Zsitvay Tibor miniszterek, Sztranyavszky Sándor és Kállay Miklós államtitkárok, Pesthy Pál, az Egységespárt elnöke, Rubinek István, a párt ügyvezető alelnöke és közel kilencvenen az Egységespárt képviselőtagjai közül. Bethlen István gróf miniszterelnök nem jelent meg az értekezleten, mert külföldön tartózkodik.

Az értekezletet Pesthy Pál elnök nyitotta meg és a párt nevében üdvözölte nyolcszázötvenöt miniszterisége alkalmából Klebelsberg Kunó gróftól és Walko Lajost, továbbá tizeszázötvenöt miniszterisége alkalmából Vass Józsefet. Ezután napirend szerint Vértés Vilmos István szóváltotta a *közszolgálati alkalmazottak szolgálati idejének meghosszabbítását* és helytelenítette, hogy ezt az államvasuti alkalmazottakra is kiterjesszék, mert ezek nehezebb szolgálatot teljesítenek, mint a többiek. Vass József miniszterelnök-helyettes azt válaszolta, hogy a szolgálati idő felemelésének gondolata nincs még abban az állapotban, hogy végleges felvilágosítást adhasson.

A következő felszólaló, Maday Gyula, a *népmagyarosítás* kérdésével foglalkozott. Scitovszky Béla belügyminiszter azt válaszolta, hogy ha valaki meggyőződésből kívánja megváltoztatni idegen hangzású nevét, a kormány nem okoz ebben semmi nehézséget. Bessenyei Zénó arra kérte a minisztert, hogy a jövőben szabadabban kezelje ezt a kérdést.

Steur György a *földmunkásság munkanélküliségének* megoldását sürgette, mire Mayer János földművelésügyi miniszter azt válaszolta, hogy a szegedi és a Kőrös-Tiszamarosi ármentesítő társulatnak egy millió pengőt bocsátott rendelkezésére. A kormány igen nagy gondot fordít erre a kérdésre és ahol emberi erővel lehet a munkálatokat megoldani, a gépi erőt kiküszöbölli.

Meskó Zoltán a *mezőgazdasági szanálás ügyében tett kormányintézkedésekkel* foglalkozott és további intézkedéseket sürgetett. Elodázhatalannak tartja a hitelkérdés megoldását és az úszóra letörését. Kifogásolja a malomok eljárását, ugyanis a *békében szokásos 12 százalék helyett most 20—25 százalékra* örülnek. A borfogyasztás emelése érdekében vagy azonnal el kell törölni a borfogyasztási adót, vagy a boletta-törvényhez hasonló intézkedéseket kell foganatosítani.

Erdélyi Aladár felvilágosítást kért arról, vajjon a kormány milyen irányban és kikkel folytat gazdasági természetű tárgyalásokat a külföldön? Végül szóvált, hogy az állami pénzen létesített szövetkezetek egyeseknek 20—25 fillért adnak egy liter tejért, másoknak pedig csak 10—12 fillért.

Mayer János felszólalása.

Mayer János földművelésügyi miniszter felszólalásában utalt arra, hogy előrelátható volt, hogy a boletta-törvény gyors életbe lépése következtében *zökkenők fognak előállni*. A kormány azonban gondoskodott arról, hogy a néppel megismeresse a törvény intézkedéseit. Ahol a nép már ismeri a törvény rendelkezéseit, ott nincs lehetőség a törvény kijátszására. Egyetemes közgazdasági érdekünk, hogy ezeket az intézkedéseket érvényesíthessük a mezőgazdaság javára és éppen ezért a legszigoribban fogja büntetni a kormány azokat, akik a törvény intézkedéseit kijátszani igyekeznek. Be kell vinni a köztudatba azt, hogy nem egyes társadalmi osztályok élelmelésének és el látásának terhére történt ez a rendelkezés. A raktárhitel kérdése most van megoldás alatt. A esemege- és borszóló értékesítése terén messzemenő és áldozatos intézkedéseket léptett életbe a kormány.

Erdélyi Aladárnak válaszolva kijelentette, hogy a magyar kormány a román és jugoszláv kormány részéről meghívást kapott olyan irányban, hogy a három export agrárállam működésén együtt terményeinek értékesítése terén és találjon módot ennek a kérdésnek megoldására. Annymra egymásra van utalva ebben a kérdésben ez a három ország, hogy az egységes védekezés szükségét Jugoszlávia és Románia is belátta és szükségét érezte annak, hogy velünk felvegye az érintkezést. A magyar kormány kiküldötte szakértőit, akik meghallgatták az előterjesztéseket és sokban egyet is értek azokkal. A kérdés tárgyalás alatt is áll, végleges állásfoglalás még nem történt. Földrajzi fekvésünk biztosít bennünket arról, hogy gazdasági szempontból is olyan sullyal essünk latba, hogy mellőzésünkkel

és megkerülésünkkel az európai gazdasági krízist nem tudják megoldani. Konkrétebb választ nem adhat, miután tárgyalás alatt álló kérdéstről van szó, kijelentheti azonban, hogy a kormánynak megvan a módja arra, hogy ezekben a tárgyalásokban meg tudja védeni a magyar érdekeket és szempontokat.

Ezután Bogya János külpolitikai kérdésekkel foglalkozott, majd Gül Mihály kérte, hogy a kormány hosszabbítsa meg a fagykarsujtotta területeken kiosztott vetőmagkölesön visszafizetésének határidejét. Csák Károly lehetetlenségnek tartja, hogy néhol 15—20 százalékot szednek őrési díj fejében a malomok. Gáspárdy Elemér a visszaélések környezetlen kiirtását követeli. Csontos Imre arra kérte a kormányt, tegye lehetővé, hogy azok, akik földjüket bérbeadták, a bérleti szerződésen változtathassanak és az új szerződésben a bolettatörvényhez alkalmazkodhassanak. Simon András külpolitikai kérdésekkel foglalkozott.

Vass József beszéde.

Ezután következett Vass József népjóléti miniszter beszéde. Vass József miniszterelnök-helyettes utalt arra, hogy igazat ad a bírálóknak abban, hogy a pártértekezletnek és a kormánynak teljesen tisztá képet kell alkotnia az ország gazdaságpolitikai és társadalmi helyzetéről, felfogásáról és panaszairól. A legnagyobb fontosságúak a gazdasági kérdések. Megállapítja, hogy nincs ok arra, hogy gazdasági defetizmus (lemondás) legyen urrá a társadalom lelken. Nehézségek vannak. De ha gazdasági életünk főbb tényezőit nézzük, akkor arra az örömdetes eredményre jutunk, hogy gazdasági életünk egészséges lehetőséget rejt magában, amely megadja egyrészt az egészséges irányban való fejlődés lehetőségét, másrészt az okos és ügyes külső politikával karöltve lehetőséget ad arra, hogy le tudjuk küzdeni azokat a nehézségeket, amelyek nem saját forrásunkból erednek és éppen ezért erősebbek, mint azok, amelyek saját forrásunkból folynak.

Felvetették azt a gondolatot, hogy a minket környező államok egyike-másika részéről új gazdasági antant készül, amely alkalmas lesz arra, hogy teljesen bekerítsen bennünket és megfojtsa gazdasági életünket.

Nemrég volt Cserbatón konferencia, amelynek kétségkívül az volt a rejtett célja, hogy a külpolitika szempontjából immár

Charles H. Kline pittsburgi polgármester és nejének fogadtatása Budapesten.

A polgármester közepén áll, kezében szalmakalappal.

régen erejében érvényesülni nem tudó kisantantot megerősíteni próbálja egy gazdasági fundamentum megalkotásával. Ez nem barátságos gondolat felénk, ez a legenyhébb diplomáciai kifejezés, amit erre a célzatosságra a maga részéről megengedhet. Kétféle formáját láttuk a Csorbatónál és a szinajai konferencián fejtetődött törekvéseknek. Az egyik a három kisantant-állam váumuniojának gondolata, a másik a két déli kisantant-állam agrár gazdasági uniójának gondolata abból a szempontból, hogy a kereslet és kínálatot szemben lehetőleg egységesen lépjenek fel, másrészt pedig hogy a harmadik kisantant-állam fogyasztópiacát a maguk részére biztosítsák.

A kisantant váumuniojának kérdésével kapcsolatban megjegyzi, hogy nem olyan egyszerű ez a kérdés, hogy könnyen lehetne megvalósítani a gondolatot. Az államok, amelyek bennünket körülvesznek, egymás között bonyolult vámszerződési viszonyban vannak. Ezeknek alapgondolata az ugynevezett preferenciális gondolat, ami annyit jelent, hogy a preferenciális viszonyban levő államok, ha e viszonylatban kedvezményt biztosítanak egy másik államnak, akkor az összes velük preferenciális viszonyban levő társállomoknak ugyanazt a kedvezményt meg kell hogy adják. Ha a három kisantant-állam váumuniót kíván egymással létesíteni, ebben az esetben a preferenciális elvnek legmagasabb mértékét valósítják meg egymással szemben. Hogy azonban ugyanazt ne keljen egy más országra is kiterjeszteni, fel kellene bontani, vagy revízió alá kellene venni eddigi kereskedelmi szerződéseiket. Már pedig ezek a szerződések bizonyos terminushoz vannak kötve, még pedig preferenciális szerződésekkel három és öt évszakra. Ezeket a szerződéseket lejártuk előtt kölesönös megegyezés nélkül nem igen lehet felmondani. Már most, ha a lejáratot megvárjuk, akkor azoknak az államoknak, amelyek érintve érzik magukat, bőven van idejük arra, hogy a maguk érdekének járható útját kimunkálják. A váumunio terve tehát nem kell, hogy ijedelemmel töltse el bennünket, csak figyelemzés és külpolitikai kormányunk részére, hogy fokozottabb mértékben kísérje figyelemmel a kérdést. Nem fog sikerülni semmiféle bekerítési szándék ellenük, nemcsak azért, mert nem olyan egyszerű Európa közepén Magyarországot izolálni, hanem azért is, mert elmul az ideje annak, hogy politikai szakszervezetek próbálják Magyarországot gazdaságilag megfojtani.

A helyettes miniszterelnök ezután kijelentette, hogy a jelölghetel kibocsátások koncepciójára vonatkozó tárgyalások közvetlen befejezés előtt állanak. Majd a suttogásokkal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az állami adminisztráció felül áll a gyanúsításnak. Nem hajlandó azt szűgyenpadra állítani. Ha több is a megévedt ember, mint ahányról az álarok leszdedtek, ez még nem ad okot a gyanúsításra. Tiltakozik az ellen, hogy valamilyen rád kövesoltassék a kormányzat ellen, mintha előidézője lenne a panamának.

A társadalompolitikai felfogásáról beszélvé, hangoztatta a helyettes-miniszterelnök, hogy ismeri az egyes tüneteket, de megállapítja, hogy a nép bizalma nem ingott meg a politikai rendszer iránt. Szembe kell szállni az esetleges demagógiával.

A miniszterelnök-helyettes ezután azzal foglalkozott, hogy a gazdasági élet megtermékenyítése szempontjából mi fog történni a közeljövőben, mert nem minden aggodalom nélkül tekintünk a tél elé. Az építkezési tevékenység a legfontosabb. A kormány gondoskodik arról, hogy még az ősz előtt kiadassanak azok a közmunkák, amelyek kiadhatók.

Vass miniszter azzal fejezte be szavait, hogy a társadalom minden prominens (mértékadó) emberének az erkölcsi és gazdasági megtisztulást kell munkálnia. — „Menjünk a gazdasági erkölcs útján előre — zárta be szavait a helyettes miniszterelnök — ez az elve a kormányoknak, amelyen büszkén áll a nemzet előtt.”

Vass József beszéde után Kállay Miklós államtitkár hangsúlyozta, hogy a kenyér árban semmiféle változás nem lesz. A kormány rövidesen intézkedik, hogy a hatos lisztből sütött kenyér árát emelni ne lehessen és hogy a kenyér ára mindig a búzának boletta nélkül számított árával párhuzamosan haladjon. Örfy Imre az orosházi országos iparosgyűlésre hívta fel a párt figyelmét, Szabó Sándor pedig az újonnan alakult ásványolajkartell ajánlotta a kormány figyelmébe. Végül Pesthy Pál elnök bejelentette, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök szívélyes üdvözlét küldi az értekezletnek és sajnálkozását fejezi ki, hogy fontos közérdekű elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg az értekezleten. Az elnök bejelentette még, hogy a párt legközelebbi értekezletét szeptember hó 8-án, Lillafüreden tartja.

A haszonbérbeadó és a boletta.

Az alábbi levelet hozta számunkra a posta:

„Több kiscgazdatársammal karöltve, vagyok bátor, a Szerkesztő Urnak írni a bolettát illetőleg. Az a rendelkezés sérelmes ránk nézve, amelyik a bolettát a földhaszonbérletnek és nem a haszonbérbeadónak itéli oda.

Például nekem van 60 hold (1100 négyszögöles) földem és mellé van 6000 pengő váltóadósságom. A 60 kishold földet a múlt évben kiadtam 100 métermázsza buzéért haszonbérbe három évre azért, mert csak így birtam kieszközölni, hogy a kamatfizetéssel meg ne akadjak. Nem hogy törlesztenék, de a kamatot is — évente 800 pengő — allig tudom fizetni. A föld után aztán fizetek évente különféle adókat, — 600 pengőt — de még kenyérnek is meg kell hagyni tíz métermázsza buzát négylínek. A mostani rendelettel még ki kell szolgálatni a 300 pengős bolettát is.

Tekintetes Szerkesztő Ur, elképzelheti ezután, hogy mi marad meg annak a szerencsés haszonbérbeadónak. De meg jöhet egy betegség és két gyermek iskoláztatása is a tetején. Én ugy gondolom és érzem is, hogy ezzel rajtunk nem segítettek, hanem nem is félig, hanem egészen agyoncsaptak, ha nem módosítanak a rendeleten olymódon, hogy akinek a vagyonán teher van és bizonyítani tudja, ne legyen kötelezve a bolettát átadni, vagy ha át kell adni, akkor meg abban a földadóban legyen köteles befizetni, amelyiket haszonbérben bir. Mert ha így marad, kénytelenek leszünk a földet elköttyavetyélni.

Fábián Tóth Sándor és társai (Szentcs.)

Meskó Pál vagyonát szövetkezeti és falufejlesztési célokra hagyta.

Meskó Pál, a Hangya megboldogult ügyvezető-igazgatója, aki életét a magyar agrártörekvéseknek szentelte, halálával nem vált hűtlenné a magyar szövetkezeti eszméhez, amelynek mindvégig törhetetlen előharcosa volt. Végrendeletében mindazt a vagyont, amelyet munkásságával összegyűjtött, nagyrésztben a magyar szövetkezeti mozgalom és a magyar falu jólétét előmozdító intézmények javára hagyományozta. A Hangya-központ igazgatóságának ezerkétszáz darab Hangya-ipar részvénytársasági részvényét hagyományozta, amely végső akarata értelmében külön alakként kezelendő. A jövedelem ötven százalékát legalább nyolc vidéki Hangya-szövetkezeti tag megjutalmazására kell fordítani. A jövedelem huszontól százeleka, ami körülbelül ezer pengő tesz ki, két-, esetleg háromvenkint olyan irodalmi mű megírására, illetve megjutalmazására fordítandó, amely a Hangya-szövetkezeteket népszerűsíti. Százötven Hangya-ipar részvényt olyan két cikk megjutalmazására hagyott, amely a Hangya-szövetkezeteket népszerűsíti. Harmincezer pengőt az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek hagyományozott. Ebből a felét mezőgazdasági szakirodalmi pályamű megjutalmazására kell fordítani, másik felét pedig három mezőgazdasági cikk megjutalmazására. Ötezer pengőt a Magyar Gazdaszövetségnek hagyott, a kiscgazdák és földmunkások egyesületekbe tömörítése érdekében. 5000 pengőt kapott a Faluszövetség, 3000 pengőt a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete évente két-két munkaképtelen gazdatiszt, gazdatiszti özvegy vagy árva segítésére, 2000 pengőt a Nyiregyházi Gazdaszövetség, 5000 pengőt az OKH, azaz, hogy vidéki tisztviselői közül jutalmazza az érdemeiket, 2000 pengőt a Ludovika Akadémiának, 3000 pengőt az országos leventemozgalom központjának és 5000 pengőt a Magyar Revíziós Ligának a külföldön kifejthető propaganda költségeire hagyományozott.

Földbirtokosok figyelmébe! Akik rövidesen jelentkeznek, azoknak még 30 holdon felül birtokora folyósítatunk 7 és fél százalékos típusú törlesztéses kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre I., II., III., helyi nagykamatu tartozásokat illetékmentesen bekonvertálunk. — Helyszíni becslés nem kell. Ingyen felvilágosítást nyújt: **Agrária Részvénytársaság** Budapest, Erzsébet-körút 2.

Ahol a földmivesek nyolc szobás lakásokban laknak...

Heide (Schleswig-Holstein), július hó.

Tükörsíma úton száguld velünk az autó. Fák, erdők, tavak, sárga vetések, üde zöld legelők, emeletes tanyák, szélmalomok és szélmotorok suhannak el mellettünk. Szemünk csak egy pillanatra gyönyörködik egy-egy kis erdő közepén pirosló, büszke, emeletes gazdaházban, a körülötte fekvő tiszta, rendes majorban, máris más kép váltja fel az előbbit és három, négy, fehérre meszelt munkásház között ott csillog a kis tó, a szépséges, sokszor megírt és annyiszor megénekelt: *Dorfteich*. Messzről néha fel-fel csillan a tenger. Felettünk a tiszta kék égen fehér báránnyelűk uszálnak...

Ezen a vidéken, Schleswig-Holstein nyugati részén, végig a tengerpart mellett vannak Németország legjobb, legtermékenyebb földjei; zsirósak, gazdagok, öntik a termést. „*Die Marschen*” — így nevezik az itteniek ezt a tenger közelségétől páras, bujánövénnyetű tájat, mely a császári időkben a legjobb növényt, legkiválóbb, legjobban délelgetett testőrkatónákat adta. Hatalmas szál emberek lakják itt ezeket az ősrégi családi tanyákat és mintha a jó Isten mindennel megáldotta volna őket, gazdagok, dolgosak, nagyon-nagyon szeretik szükebb hazájukat: a *Marsch*-ot, ahol némelyik földmivesnek családfája 500-600 évre nyúlik vissza.

Igazi parasztság ez itt. Mintha nem volnának városok, gyárak, ipartelek. Hiszen a legközelebbi kis városkában, *Heide*-ben, is, ahonnan a „Landrat” autójával elindultunk, több gyárkémény sorakozott a város szélén előttünk, mint otthon a legnagyobb vidéki városban is. Pedig ennek a kisvárosnak csupán 2000 lakosa van, mint nálunk egy közepes nagyságú falunak. Azonban ezek a gyárkémények mind tejfeldolgozókat, szeszgyárakat, serfőzőket, konzervgyárakat jelentenek, olyan üzemekeket, amelyek mind a föld termékeit dolgozzák fel és a különben felhasználhatatlant értékesítik. A város maga minden idegszálában, minden porcikájában a gazdáért van, a fényes boltok, a ragyogó kirakatok, amilyenek otthon még Pesten sem igen vannak és a hivatalok, az iskolák, az egészségügyi intézmények, mind, egytől-egyik a föld munkáit szolgálják ki, a földmives életéhez, munkájához és hivatásához igazodnak.

Heide, ez a kis város, központja ennek a kis külön földmivesországnak. Norder-Dithmarschen nevű kerület székhelye, a kedves, mosolygós „Landrat”, dr. *Kracht*, a német falufeljelzés egyik kiváló utörője, örködik itt a földmivesnép testi és lelki épségén és fejlődésén. Az ő vendégei vagyunk, és amint a kerület hivatalos autóján a *Marsch*-ot végigszáguldjuk, csodálva, irigykedve látjuk, mennyit tesznek itt a kerületi hatóságok a földmiveséért, a tanyák és a mezőgazdaság boldogulásáért. De megértem mindjárt, amidőn megtudom, hogy maga a Landrat is — két doktorátusával és birodalmi hírnevével — egy egyszerű 20 hektáros parasztgazda gyermeke; a kerület orvosa is, dr. *Wilbrand*, szintén egy 400 éves parasztesalád tulajdonát képező 80 hektáros kis birodalom örököse les.

Milyen is egy ilyen kis földmivesbirodalom? Autóknk éppen egy szép hársfasorba fordul be és egy emeletes, teraszos, oszlopos kis „kastély” előtt áll meg. Ha magyar Alföldön látnád ezt az épületet, azt hinnéd, hogy legalább is egy 5000 holdas nagybirtokos családi kuriája előtt állasz. Pedig ez itt, Schleswig-Holsteinban, az átlagos, 50-60 hektáros földbirtokkal rendelkező bennszülött földmivesség tipikus háza. Ilyen házakban laknak, élnek és dolgoznak ezek a gazdag, művelt, becsületes, de büszke parasztek...

Idősebb, öszes ur köszönt bennünket a ház előtt. A házigazda: *Georg Viborg*, 80 hektáros gazdaság tulajdonosa. Bevezet a tágas előcsarnokba, ahol kényelmes butorok, süppedő szőnyegek, finom kézimunkák és függönyök mutatják a jó módot. A falakon a ház büszkeségét: állatdíjazásokon, terménykiállításokon, lovasversenyeken nyert oklevelek és érmeek tarka összevisszasága. A belső szobákban már majdnem főúri kényelem fogad. A gazda dolgozószobája előkelő pesti ügyvéd ur-szobájának is beillik: hatalmas íkete iróasztal, kényelmes bőrgarnitúra, a falakon köröskörül mindenütt könyvszekrények. A könyves polcokon azonban nemcsak gazdasági szakkönyvek, hanem irodalmi, közigazdasági, földrajzi munkák. *Georg Viborg* nagy, a házigazdának, amikor megtudja, hogy egy kis, szegény, megcsontított ország fiát üdvözölheti házában, felderül az arca és két könyvet vesz le a polcról. Az egyik *Madách* „Az ember tragédiája” német fordításban, a másik pedig a

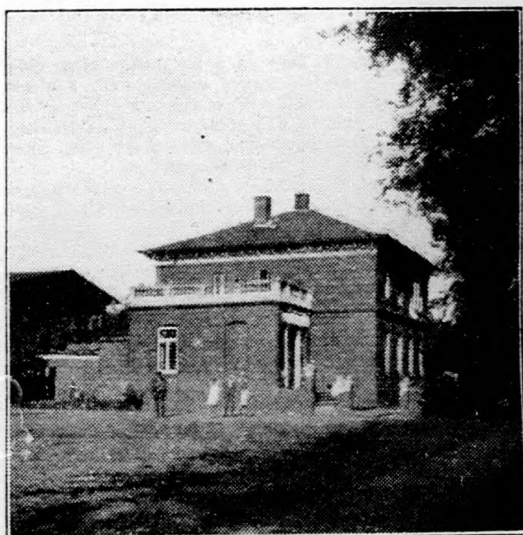
Magyar Reviziós Liga kiadásában megjelent gazdasági összefoglalás Magyarország gazdasági helyzetéről: „*Das Ungarische Problem*.” És *Viborg*, ez az egyszerű ruhájú, gallér és nyakkendő nélküli holsteini földmivesember, itt a magas északon, az Északi tenger partján, a maga 8 szobás lakásának, 80 hektáros földjének gazdaságában és öntudatában, el kezd mesélni komolyan, szépen, okosan, hallgatagon *Trianonról*, *Erdélyről*, az elvesztett országrészekről, arról a szomorú, szerencsétlen kis országról, amely ebben a pillanatban olyan nagyon, de nagyon messze esik innen, nemcsak távolságban, hanem elhagyott, nyomorgó falvainak sötétségében is...

Ilyen itt egy földmives lakása: dolgozó, ebédlő, szalon, dohányzó, vendégszoba és fent az emeleten három hálószoba. Egy a szülőknek, egy a fiu- és egy a leánygyermeknek. Azután fürdőszoba, eselődőszobák, hatalmas konyha. A pincében ott duzzol a vízvezeték szivattyuja, amit a szélmotorral kapcsolatos dinamó hajt. És villany, villany mindenütt, az előszobában telefon, a dohányzóban hatalmas rádiókészülék, amelyen az egyik gyermek a magyar vendég tisztelőre büszke arccal és szolgálatkész örömmel keresi Budapest hullámhosszát...

Georg Viborg holsteini földmivesnek 80 hektáros birtoka van. A birtokot 60 éves kora létre maga vezeti és ha kell, még maga is dolgozik. A főmunkások azonban nyaranta fia, akik egyetemi hallgatók különben. Ilyenkor szünidőben bizony megfogják a kapát-kaszát és együtt dolgoznak a többi családokkal. Az egyhektáros belsőségben a szökőkutas, tavas díszkerten kívül földeken nagyon változatos a gazdálkodás. A gazdaság vetésforgója ez: első évben káposztafélék, takarmányrépa vagy más zöldségféle, a piaci igények szerint váltakozva; a második évben zab vagy árpa, harmadik évben buza lőherével, negyedik évben lőhere-kaszáló, ötödik évben legelő, a hatodik évben zab. Milyen változatos, a piaci igényekhez mindenkori hozzáigazítható vetésforgó ez!

A kis birtok állatállománya 24 tehénből, 20 növendékmarhából, 20 hizlalásra beállított ökrökből, 9 lóból, 6 anyasertésből és 30 malacból áll. A lovakat csak igazásra használják, hintónak, diszlovaknak se hírik, se halmuk. Egy családi autó és a fiuknak motorkerékpár képezik a fő közlekedési eszközt. Természetesen ilyen jó utak mellett könnyű az autózás. Tavasszal és ősszel az egész család felkerekedik és autóval, gyalog hatalmas kirándulásokat tesznek messze a birodalom szívébe.

Autótülkölés zug fel a ház előtt. A közeli mezőgazdasági szakiskola igazgatója érkezik saját autóján. A kerületi kísérleti körzet tagsági díját jött beszélni a gazdától. Egy délután autójával az összes tagokat befutja és bizony pénzzel megrakodva ér haza. Az elég távol fekvő tanyák között a hivatalos utakat csakis így lehet lebonyolítani. De nemcsak a mezőgazdasági

Georg Viborg, nyolcvan hektáros német kisközgazda lakóháza.

A hódmezővásárhelyi dalosverseny eredményei.

Augusztus hó 3-án, vasárnap zajlott le Hódmezővásárhelyen a dalosverseny.

A verseny eredményei szerint Mokcsay Zoltán dr. főispán himnusz-díját a *pécsi polgári daloskör* nyerte meg. — A nehéz műdal-csoportban: A *pesterzsébeti iparos daloskör* megnyerte Hódmezővásárhely díját. A *szegedi Hazánk dalkör* megnyerte Soós István dr. polgármester díját. A *pécsi polgári daloskör* a szegedi ipartestület díját nyerte meg. — A könnyebb műdal-csoportban: A *debreceni testedző egyesület* megnyerte Mayer János földmivelésügyi miniszter díját. A *gyöngyösi iparosok dalköre* a vásárhelyi katolikus nőegylet díját. A *rákospalotai iparostestület énekkara* a tatatóvárosi ipartestület díját nyerte meg. — A népdalcsoportban: A *szolnoki iparos dalkör* nyerte a vásárhelyi ipartestület díját. Az *orosházi Petőfi dalárda* a vásárhelyi református nőegylet díját. A *mindszenti iparosdalkör* a vásárhelyi iparos nőegylet díját nyerte meg. — A vegyes csoportban: Első lett a *szegedi Honszeretet dalkör* és megnyerte a vásárhelyi iparosnőegylet díját.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése augusztus hó 31-én lejár, hogy a mellékelt befizetési lapon az előfizetési díjakat hozzánk juttatni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:

negyedévre	. 2 P
félévre	. . 4 P
egész évre	. 8 P

Mutatványszámot — levelezőlap kérésre — ingyen küld a

KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., József-körút 5.

Festői tájkép Schleswig-Holstein tanyavidékéről.

A kis tó körül az ugynevezett „Kate”-k, gazdasági cselédházak.

szakiskola igazgatója keresi fel a legjelentéktelenebb ügyekben a földmivészeket, hanem az összes hatóságok, ha a felekkel valami dolguk van, maguk járnak tanyáról tanyára. Azt mondják, így sokkal olcsóbb és kényelmesebb. Az egészségügyi szolgálatot és ellenőrzést végző kerületi orvos egész nap autóján ül és tanyáról tanyára járja betegeit és vizsgálja az egészségeiket. A védőnő szintén autón mászkál, a többi hivatalnokok is majdnem állandóan uton vannak. Az adót is motorbiciklis pénzbeszedők hajtják be. Itt ebben a kerületben a hivatali szobákban hetenkint csak néhány órát ülnek a hivatalnokok. Ilyen közigazgatási berendezés mellett az előszobázást, a hivatalokban való ácsorgást nem ismerik. Ez is mutatja, hogy a közigazgatás és a hatóság mennyire igazodik a legnagyobb részt tanyán lakó földmivés-lakosság idejéhez és igényeihez. Ennek a rendszernek még az a nagy felbecsülhetetlen előnye van, hogy a nemesak aktakezeléshez és kérvények visszatartásához szokott hivatalnokok megismerik a saját szemükkel a gondjakra bízott népet, megismerik saját tapasztalásukból életkörülményeiket, kívánságaikat és a helyszínen hallgatják meg panaszait. Hogy a tanyákon lakó gazdákra ez a mód jó, kényelmes és tökéletes, azt leginkább azok az alföldi tanyai magyarok tudnák megmondani, akik sokszor egy járattól féltek, vagy más apró-cseprő ügyben félnapit utat tesznek meg. Nem tudnánk mi is ezt így csinálni?!

Nem is lehet esodálni, hogy ez a kis porosz tartomány a parasztkulturának ily magas fokára emelkedett. Schleswig-Holsteinnak csak másfél millió lakosa van, de *harminc mezőgazdasági iskolában* tanítják a földmivésifjakat és leányokat, 12 női gazdasági és háztartási iskola, 45 mezőgazdasági tanácsadó állomás, a különböző, a kiel mezőgazdasági kamarától fenntartott számtalan, leginkább a vidéken elhelyezett mezőgazdasági tudományos és kísérletügyi intézmény áll a gazdák rendelkezésére. Egész Németországban itt van a legtöbb *nép-főiskola*, minden kerületben legalább egy és a dán határon négy „*Grenzlandschule*”, amelyek a határszélen lakó földmivésfiatalságot erősebb hazafias érzésre, a német határok védelmére nevelik.

Az autó már az Északi tenger partjára röpit. *Büzum* tengeri fürdő ujonnan épített teraszán vagyunk. A tenger beláthatatlan síkja előttünk és körülöttünk nem a szokásos idegen fürdőközönség, a városi középosztály, szabadságos hivatalnokok. Ezeknek a kisebb holsteini tengeri fürdőknek a közönsége a környező falvak népe, tanyás földmivészek, akik így estefelé, munka után, családostul jönnek ide pihenni és szórakozni. Mert ez a föld, ez a tenger és az egész tájék egyedül az övék, a holsteini ősi parasztságé...

Radnóti István.

A román királyi család.

Az első sorban: Mária anyakirálynő, Károly király. A második sorban: Helena királynő, Károly király elvált felesége, Ileana hercegnő és Miklós herceg, a király testvérei.

Már a munkások is fel-lázadnak a szovjet ellen.

Csak most derült ki, hogy az oroszországi szovjet-rendőrségnek, a hirhedt GPU-nak rémuralma ellen milyen kétségbeesett lázadással próbálkozott az odesszai munkásság. A hirt a *Vesta* nevű olasz gőzösnek a constantai kikötőbe érkezett tisztjei hozták, akik elmondották, hogy *julius hó 25-én Odessza véres zavargások színhelye volt.*

A városban levő gyárak munkássága ezen a napon sztrájkba lépett, hogy tüntetést rendezzen a GPU palotája előtt. A tüntetők ellen katonaságot vezényeltek, mire a tüntetők kövekkel dobálták meg a katonákat. A szovjet katonasága ekkor *sortűzet adott, mire a munkások vad futással menekülni kezdtek.* A menekülő munkásokat gépfegyverekkel lövöldözték a katonák és csakhamar *kétszáz véres hulla borította az utca kövezetét.*

A sztrájkolókat nem riasztotta vissza az első kudarc, hanem éjszaka még egyszer megtámadták a városban cirkáló katonai őrségeket és több őrséget le is mészároltak a felfegyverzett sztrájkolók. Másnap azután felülkerekedett a katonaság, amely újabb erősítést kapva, *vérbe fojtotta a sztrájkoló munkásság minden további megmozdulását.*

Az odesszai véres lázadás kiáltó bizonyítéka annak, hogy a szovjet rémuralmát, amely eddig főleg a gazdák lemészárlásában, vagyonuk, földjük és pénzük elvételében tombolta ki magát, *most már maga a munkásság is megélelte és le akarja rázni magáról.*

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A köztisztviselők szolgálati ideje.

A kormány már régóta foglalkozik azzal a gondolattal, hogy rendezze a *köztisztviselők szolgálati idejének kérdését.* Wekerle Sándor pénzügyminiszter még az ősz folyamán a képviselőház elé terjeszti az erre vonatkozó törvényjavaslatot. A terv szerint valamennyi közzolgálati alkalmazott szolgálati idejét a *mostani harmincöt évről negyvenre emelik fel.*

Vass miniszter jubileuma.

Vass József népjóléti miniszter, miniszterelnök-helyettes augusztus hó 15-én töltötte be *miniszterségének tíz esztendőjét.* A miniszter tisztelői már az elmúlt évfordulókon is meg akarták ünnepelni a miniszter töretlen erejű alkotó munkásságát, de Vass József az ünnepeltetést minden alkalommal elhárította magától. Most azonban a miniszter hível és tisztelői mégis módot keresnek arra, hogy valamilyen formában kifejezést adjanak iránta érzett szeretetüknek és ragaszkodásuknak. Az ünnepeltetésre a Szent Imre-ünnepségek lezajlása után kerül sor.

Munkanélküliek a népjóléti miniszternél.

Győr város munkanélküli álló munkásai augusztus hó 6-án küldöttségileg jelentek meg Vass József helyettes-miniszterelnök előtt és a közmunkák sürgős megindítását, valamint a leállt győri butorgyár felszámolását kérték a kormánytól. Vass József miniszter válaszában közölte a küldöttséggel, hogy a *legmesszebbmenő módon támogatja a munkások mozgalmát.*

A hőmezővásárhelyi munkanélküliek öttagú küldöttsége ugyancsak augusztus 6-án jelent meg Vass József miniszter előtt. Felpanaszolták, hogy a vásárhelyi tüdőbeteg szanatórium építése még nem indult meg; ezeröt száz munkásnak nincs ke-

Gyűjtsünk új előfizetőket a „Vasárnap” részére!

Mindenki tudja,

hogy 5 világrészen
elismert

hangszer

Ingyen 60
oldalas fő-
árjegyzék.

MEINEL és HEROLD

Kétféle p-
ud-
vari lerakat:
Baross-tér
3. sz.

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19.

nyere Hódmezővásárhelyen és a környékbeli községekből hoztak aratómunkásokat. A küldöttség végül csatorna- és utépitési munkák megindítását kérte. A miniszter válaszában kijelentette, hogy a maga részéről támogatja a felhozott kívánságokat.

Augusztus hó 7-én *Belatiny* Artur felsőházi tag, az összes építőipari szervek küldöttsége élén, *Kállay* Miklós államtitkár előtt feltárta az építőipar kívánságait. Az államtitkár kijelentette, hogy a *kormány a legnagyobb sietséggel igyekszik a fontos kérdések megoldását előbbrevinni.* A magánépítkezések előmozdítása céljából a legközelebbi napokban végleges döntés történik.

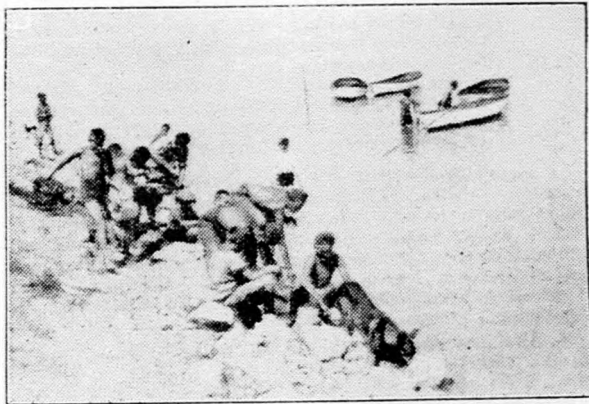
KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Angliának és Svájcnak nem kellene a „békehatárok”.

Briand francia külügyminiszternek az európai államok szövetségéről szóló emlékiratára már az összes európai kormányok válasza beérkeztek. Az egyik londoni újság legutóbb az angol és a svájci kormány válaszjegyzékét ismertette. *Briand* tervének sarkpontja az, hogy *Európa összes nemzeti kötelezzék magukat a mai határoknak fegyverrel való megvédésére.* Ehhez a feltételhez *sem Svájc, sem pedig Anglia nem járultak hozzá.*

Angol hadihajók a kínai kommunisták ellen.

A *kínai kommunisták* és a kormánycsapatok között tovább folyik a háboruszkodás, amely nagy mértékben veszélyezteti most már a külföldi állampolgárok élet- és vagyonbiztonságát is. Az angol kormány elrendelte, hogy további *angol hadihajók induljanak utnak Hankau felé az ott élő angolok és más európai alattvalók védelmére.* A kommunisták, hir szerint, hatvan ezer főnyi hadsereg felett rendelkeznek, amelynek fegyverzete, ruházata és hadianyaga nagyrészt a kormánycsapatok felszereléséből származik. Egy menekült elbeszélése szerint a kínai kommunisták az utóbbi időben *kétezer kínai polgárt gyilkoltak meg.*

Cserkészélet a Balatonon.

A cserkészek sajkáikat mossák az ebéd elfogyasztása után.

Hét millió métermázsával kevesebb burgonya, öt millióval kevesebb tengeri és öt millióval kevesebb cukorrépa terem az idén.

A legutóbb közzétett vetés- és termésjelentés szerint *buzából* országos átlagban kat. holdanként 6.67 métermázsá, vagyis 2.862.781 katasztrális holdon összesen mintegy 19,094.000 métermázsá az idej valószínű *buzatermés*. A múlt évben 2,607.373 katasztrális hold területén katasztrális holdanként 7.83 métermázsá, összesen pedig 20,407.899 métermázsá buza termett.

A *rozsa* idej learatott területe 1,104.878 katasztrális hold, mely területen katasztrális holdanként 6.23 métermázsá, vagyis összesen 6,881.000 métermázsá a folyó évi valószínű *rozstermés*. A múlt évben 1,141.118 katasztrális hold területén kat. holdanként 6.99 métermázsá, összesen pedig 7,981.916 métermázsá rozsa termett.

Az *árpa* idej learatott területe 794.028 katasztrális hold. Ezen a területen katasztrális holdanként 6.54 métermázsát, összesen pedig mintegy 5,192.000 métermázsát tesz a folyó évi valószínű *árpatermésünk*.

A *zab* idej területe 447.684 katasztrális hold. Ezen a területen katasztrális holdanként 5.0 métermázsá, összesen pedig mintegy 2,258.000 métermázsá *zabtermésre* számíthatunk. A múlt évben 523.878 katasztrális hold területén kat. holdanként 7.83, összesen pedig 4,106.574 métermázsá zab termett.

A *szemes tengeri* idej területe 1,873.489 katasztrális hold, mely területen kat. holdanként csak 6.88 métermázsá, összesen pedig mintegy 12,895.000 métermázsá *tengeritermésre* lehet kilátásunk. A múlt évben 1,951.046 katasztrális hold területén katasztrális holdanként 9.20 métermázsá, összesen pedig 17,941.370 métermázsá *tengeritermésünk* volt. Az idén várható *termésünk* mennyisége tehát mintegy 5,046.000 métermázsával *igérkezik* ezidőszertint kevesebbnek a múltévi termésnél.

A *burgonya* folyó évi területe 478.466 katasztrális hold. Ezen a területen kat. holdanként 30.22 métermázsá, összesen pedig mintegy 14,470.000 métermázsá *burgonyatermésre* számíthatunk. A múlt évben 492.241 katasztrális hold területén kat. holdanként 44.05 métermázsá, összesen pedig 21,682.735 métermázsá *burgonyatermésünk* volt. Az idén remélhető *termés* mennyisége tehát mintegy 7,213.000 métermázsával *igérkezik* ezidőszertint kevesebbnek a múltévi termésnél.

A *cukorrépa* folyó évi területe 129.761 katasztrális hold, mely területen katasztrális holdanként átlag 81.28

métermázsá, vagyis összesen mintegy 10,548.000 métermázsá cukorrépatermést várhatunk. A múlt évben 137.299 katasztrális hold területén kat. holdanként 117 métermázsá, összesen pedig 16,070.280 métermázsá *cukorrépánk* termett. Az idén várható *termés* tehát mintegy 5,522.000 métermázsával *mutatkozik* ezidőszertint kevesebbnek a múltévi termésnél.

A *takarmányrépa* a nagy szályt szintén nagyon megérezte és visszamaradt. Az *őszi repace* (uj vetés) alá a talaj előkészítése folyamatban van.

A *kerti vetemények* ott, ahol elegendő csapadékot kaptak, kissé javultak. Általában azonban a szárazságot nagyon megsínylelték. A *komlót* úgy minőségileg, mint mennyiségileg kielégítő termést ad. A *tataréka* a szárazság miatt rosszul fejlődött és alacsony maradt. A *cirok* többnyire csak szegélynövény. A szárazság miatt a szára alacsony, szakálla rövid és szemképződése gyenge. A *kender* nyúvése és áztatása folyamatban van. *Terméshozama* közepes. A *len* magtermése közepes, szára azonban alacsony. A *dohány* levélzete apró maradt. A korai ültetések törését megkezdték. A későiek az utóbbi esőkre még javulhatnak.

A *mesterséges takarmányok* közül a *lóhere* és *lucerna* második, illetve helyenként harmadik kaszálása gyenge termést adott. Az egyéb mesterséges takarmányok közül a *muhar* és *csalamádé* a nagy szárazság miatt alacsony maradt és kezd száradni. A *rétek* sarjtermése csak a mélyebben fekvő helyeken mutatkozik kielégítőnek. Mással legnagyobbbrészt kisült. A *legelő* a legtöbb helyen kisült és a jószágnak alig nyújtanak valami táplálékot.

A *gyümölcstermés* közül a szilva, alma és körte korai fajtái piacra kerültek, sok közöttük a férges és apró gyümölcs. A késői fajták közepes termést ígérnek. Az *őszi barack* gyenge termést ad, dióból közepes termés ígérkezik. Az utóbbi szelek sok gyümölcsöt levertek.

A *szőlők* állása általában kielégítő. Az utóbbi napokban Dunántúl és a tiszántúli szőlőterületek egyes részein kiadós eső volt, mely a szőlő fejlődését elősegítette. *Peronoszpóra* és *lisztharmat* szárványosan észlelhető. *Mennyiségileg közepes, minőségileg pedig elég jó termés* ígérkezik. A bor ára minőség szerint *Malligand-fok*onként 1.5 fillértől 4 fillér között mozog, literenként pedig *borvidék* és *fajták* szerint 25 fillér 1 pengő 10 fillér között váltakozik.

A levente kötelességei és jogai.

Olvasóink köréből sűrűn fordulnak hozzánk *kérdőósköddéssel* levente-kérdésekkel kapcsolatban. Nem lesz tehát érdektelen, ha *kiskéri Totth Béla, taksomji főjegyző, testnevelési bizottsági elnök* tollából az alábbi tájékoztatót leközöljük, mely pontosan ismerteti a levente kötelességeit és jogait. A kitűnő cikket olvasóink gondos figyelmébe ajánljuk.

A leventekötelesek köréből mind gyakrabban hangzanak el kérdések, vajjon az oktatónak van-e joga bizonyos cselekményre, ami a levente szempontjából nem látszik jogosnak? Abból a célból, hogy levente-barátaink alaptalan panaszokkal ne éljenek és ezek következményeitől megkímélhessék magukat, viszont tájékozva legyenek esetleges szabálytalanságok megszüntetésének lehetőségéről, lehető röviden közölni kívánom a most fennálló szabályokat.

I. Általános rész. A testnevelésről az 1921. évi LIII. törvényekik intézkedik. Testnevelés (levente-) köteles minden ifju azon év szeptember 1-től, amelyben az elemi iskolából kilep, annak az évek a december 31-ig, amelyben 21-ik életévét betölti. Ez törvény, annak mindannyian alá vagyunk vetve, azt tisztelni kell, tehát *önhatalmulag* senki sem von-

hatja ki magát a levente-gyakorlatok alól *semmi cimen*.

Azok az ifjak, akik valamely fő- vagy középiskola, ipariskola sportegyletének tagjai, akik megélhetésüket városban találják, ott az illetékes előjáróság által *testnevelés* szempontjából beirattak és ezt *igazolják*, a *községi* testnevelési gyakorlatokat látogatni nem kötelesek.

Egyes olyan iparosifjak, akik a testnevelési gyakorlatok idejében az ipar folytatása szempontjából nélkülözhetetlenek, más alkalmas időben teljesítik ebbeli kötelességüket, de ugyanannyi időt kötelesek gyakorlatban tölteni, ahány órát a többi levente tölt. Ha ezek részére külön oktatót kell alkalmazni, ennek költségeit a munkaadók együttesen tartoznak megtéríteni.

A másutt történt beiratást *írásban* kell igazolni. A főoktatónak tilos szóval előadott bejelentésre valakit a gyakorlat alól felmenteni.

Fel vannak mentve a gyakorlatok alól az oly testi vagy lelki fogyatkozásban szenvedők, akik kiképzésre alkalmatlannak és ezt *orvosi bizonyítvánnyal* igazolják. Az orvosi bizonyítvány bélyeg- és díjmentes, vagyis ingyenes.

Esetről-esetre halaszthatatlan ügyben *egy-egy gyakorlat* alól az oktató ad felmentést, de ez kivétel és *szabállyá* nem

válhat, ami azt jelenti, hogy ily címen nem lehet a gyakorlatok egész sorát elmulasztani.

A gyakorlatok idejét a testnevelési bizottság a leventefőoktatóval, a levente-egylet elnökével és az egyház lelkipásztorával együttesen állapítja meg. Szabály az, hogy a leventék oly időben tartásuk gyakorlatait, amikor a legkevésbé lesznek főfoglalkozásuktól elvonva; ez vidékenként, sőt községenként is változhat. Mindig figyelembe kell venni, hogy a leventék lelkigyakorlaton is részt vehessenek (templomba járhatnak). Ez leghelyesebben úgy történik, ha vasárnaponként (ha a gyakorlatok vasárnap tartatnak) felváltva egy-egy oktató lesz az alárendelt leventékkel templomba vezényelve, már csak azért is, mert az oktató nem lehet tekintettel a leventék ünnepi ruhájára, tehát a templomba vezényelt szakasz ünnepi ruhában gyülekezik, míg a többi olyan ruhában, amelynek a gyakorlaton elkerülhetetlen lefekvés stb. nem árt. Ezt a mai súlyos gazdasági viszonyok mellett nagyon is figyelembe kell venni. A templomban minden leventének kötelessége elmenni, ha émarad, ép úgy bünhődik, mint-ha a gyakorlatot mulasztotta volna el.

II. Szervezet. Minden község annyi oktatót köteles alkalmazni, hogy lehetőleg minden 40 leventére jusson egy oktató. Természetes, ahol a község a fedezetet (a pénzt) nem tudja előteremteni, ott kevesebb oktató van, tehát több levente jut egy-egy oktatóra. Az oktatók együttesen egy főoktató parancsnoksága alá tartoznak. Ahol (pl. több község, tanya stb. tartozik együttesen) több főoktató van, ott a legérdekesebb vezetőoktató címet kap és így az összes főoktatók ismét az ő parancsnoksága alá tartoznak.

III. Fegyelem. A leventék fegyelem szempontjából a vezér, főoktatók és oktatóknak egyaránt alá vannak vetve, ezek vezényletét egyforma tisztelettel és engedelmességgel tartoznak fogadni és teljesíteni. A gyakorlatokon a kitérőt időre pontosan megjelenni, ott a kapott vezényletet ellenmondás nélkül teljesíteni tartoznak. Aki egy gyakorlat alól felmentést kíván, tartozik azt az oktatótól személyesen szabályszerű jelentkezéssel kérni. Ha a kérelem indokolt, a távollmaradási engedélyt meg is kapja, de ha nem kapná meg, azt is tisztelettel kell tudomásul vennie, önhatalmúlag el nem maradhat. Joga van azonban a főoktatóhoz, esetleg a testnevelési bizottság elnökéhez fordulni.

Aki valamely előre nem látott okból kénytelen a gyakorlatról émaradni és ezt előre jelenteni nem állott módjában, következő megjelenése alkalmával köteles azt utólag az émaradás okának előadásával jelenteni (igazolni).

Az indokolatlanul émaradó leventét a főszolgabíró vezeteti elő, megbünteti, ha ez sem használ, berendeli a járás központjába, ott a helyi oktató vezénylete alá helyezi mindaddig, míg arra szükség van.

A leventék kötelesek a testnevelési bizottság elnökének, a levente-egylet elnökének, a bizottsági tagoknak a tiszteletgét ugyanugy megadni, mint közvetlen feletteseiknek.

Az engedetlenkedő, tiszteletlenül viselkedő, rakoncátlan leventét az oktató megdorgálja, fokozottabb fegyelemsértés esetén a testnevelési bizottság elnökének jelentést tesz, aki jogosult a leventét őrizetbe venni.

Ha ezek a fegyelmi büntetések nem vezetnek sikerre, úgy a járási főszolgabíró a kihágási eljárást lefolytatja és ítéletileg intézkedik.

Az oktató nincs jogosítva testi fenyítéket alkalmazni, viszont a leventének oly magaviseletet kell tanusítania, hogy ne hozza az oktatót vagy főoktatót a fegyelmi büntetés alkalmazásával kellemetlen helyzetbe, de tartózkodnia kell az alaptalan panaszoktól is, bár erre — ha kötelességét ismeri — sor alig kerülhet.

IV. Panaszjog. Ha mégis előfordulna, hogy az oktató a kezébe adott joggal visszaél, úgy a levente soha se szálljon szembe felelősejével, hanem forduljon nyíltan, férfiasan és bizalommal a főoktatóhoz, esetleg a testnevelési elnökhöz, és panasza — ha alapos és indokolt — minden esetre méltányos és igazságos orvoslást fog találni.

Talán súlyosaknak látszanak ezek a szabályok, de ha meg gondoljuk, hogy községenként 3—800 serdülő ifju egyöntetű és szigorúan fegyelmezett nevelése őket az élet bajaival szemben ellentállóbá, a haza önzertetes polgáraivá alakítja, a nevelés haszna minden józanul gondolkodó ember előtt világos lesz, mert hisz egy fegyelmezett gondolkodású és viselkedésű emberrel való érintkezés úgy a társadalomban, mint a család-

ban mindig kellemesebb és könnyebb, mint egy rakoncátlan, önféjű, önfegyelmet nem ismerő emberrel.

Ha azonban a levente ösmeri kötelességét és jogait, és az oktató is hivatásának magaslátán áll, úgy panaszra aligha fog alkalom adódni.

Kisbéri Totth Béla

főjegyző, testnevelési bizottsági elnök.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Milyen takarmánynövényeket termesszünk ősszel?

Irta: Villax Ödön.

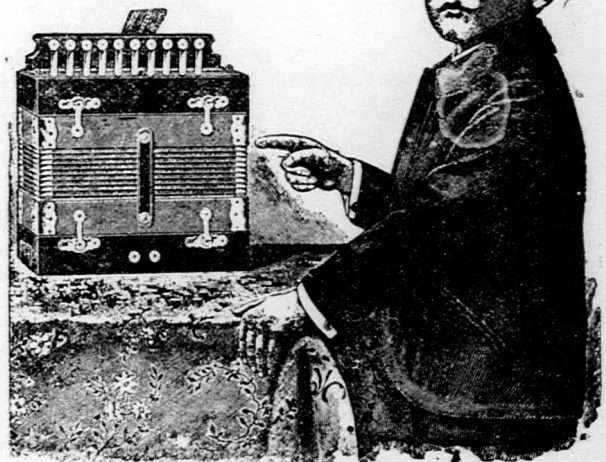
Gazdáink nem ismerik eléggé az őszi vetésű takarmánynövényeket, pedig elég nagy a számuk, van tehát miből válogatni.

Általánosan ismeretes és a legjobban elterjedt őszi vetésű takarmánynövény a rozs. Tavasszal ezzel kezdjük a zöldtakarmányozást. Erre a célra különösen a *szeztiváni*, továbbá az *F rozs* megfelelő, mely tavasszal gyorsan indul szárba és így korán vágható. Jó, ha a zöldtakarmányul vetett rozstot frissen istállótrágyázott földbe vetjük.

Eléggé ismeretes növény a *biborhere* is, mely-mészben nagyon szegény, tul kötött, hideg agyagtalajok, továbbá a tőzeg és nagyon sovány homok kivételével mindenütt jó sikerrel termesztendő. Vetése augusztus végén, vagy szeptember elején történik. Vetőmagmennyiség 12—16 kg. Gabonastortávozlásra kell vetni. Etetése rendszerint a zöld rozs után történik. Lehetőleg a virágzás legelején vágjuk.

Kitünő takarmány az *őszi búkköny* is, melyet rozssal keverten szokás vetni. Kat. holdankint 100 kg. vetőmagkeverék szükséges, melyből 70 kg. a búkköny és 30 kg. a rozs. Tavasszal a zöld rozs után mindjárt, még a biborhere előtt, vágható. Biborherét és őszi búkkönyt együtt természetien nem célszerű, mert a nagyon izletes búkköny

Ez az igazi jó harmonika!

39. számú, 10 billentyű 2 bőgővel, 50 acélhangú 2 kórossal P 21.—
40. számú, ugyanilyen, de 4 bőgővel. Tehát 60 acélhanggal P 23.—
41. számú, 19 billentyű, 8 bőgő, 4 kórossal, 100 acélhanggal P 45.—

Összes hangszerek csak itt a gyárban kaphatók. Árjegyzéket ingyen küld:

Mogyoróssy hangszergyár, Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.
A világ legjobb hangszergyára.

után a biborherét nem eszik szívesen az állatok. Vetése szeptember első felében történik. Termesztetni csak ott érdemes, ahol a téli fagyok nem szoktak nagy kárt okozni, mert az őszi bükköny nem eléggé fagyálló.

Vetik az őszi bükkönnyt *téli borsóval* és buzával keverten is. Ez az ugynevezett *őszi keverék*, mely egyharmadrész búzából, egyharmadrész őszi borsóból és egyharmadrész őszi bükkönyből áll. Az őszi borsót csak buzával, vagy ritkábban rozssal is szokták együttvetni. Ebben az esetben 70 kg. kalászos és 30 kg. borsó keverékére lesz szükség, melyet gabonátávolságra szeptember első felében vessünk el. Tavasszal rendszerint a biborhere után lesz etethető. Őszi bükköny után nem szívesen eszik az állatok, miért is külön őszi borsót és őszi bükkönnyt természetesen ugyanabban az esztendőben nem tanácsos.

A keverékvetésű takarmányok közül igen kiváló — főként jobb homokon — a *Kerpely-féle keverék* is, mely áll 50—60 kg. rozsból és 18—20 kg. biborheréből. Szeptember legelején kell vetni. Sokkal nagyobb tömeget ad, mint a tisztán vetett biborhere. Jó a *Berger-féle keverék* is, mely 50 kg. rozsból és 10 kg. káposztarepceből áll.

Sovány homoktalajok egyik legértékesebb őszi vetésű takarmánynövénye a *szőszösbükköny*. Rendkívül fagyálló és biztos terméssű növény. Kat. holdankint szeptember havában gabonastávolságra 60—70 kg. szőszösbükköny és 30—40 kg. rozs keverékét kell elvetni. Vágása tavasszal a zöld rozs után, rendszerint a biborhere, őszi borsó előtt történik. Őszi bükköny után nem szívesen eszik az állatok, azért egyszerre őszi és szőszösbükköny természetesen nem ajánlatos. Ajánlatos volna, ha a silányabb homokon a magnak természetett rozsba is kevernének kat. holdankint 10 kg. körüli mennyiségű szőszösbükkönnyt. Ezzel — mivel a szőszösbükköny a talajt nitrogénben gazdagítja — a homok jobb termőerebe volna hozható és némi kis szőszösbükkönymagot is nyernénk. Magja nagyon drága.

A jobb talajok egyik legkitünőbb őszi vetésű takarmánynövénye a *pannobükköny*, melyről a *Vasárnap* olvasóinak már részletesebben beszámoltam. Ez vethető október, sőt kivételesen november havában is. Vetése gabonastávolságra történik s belőle kat. holdankint 70 kg. bükkönyből és 30 kg. búzából álló keverék szükséges. Az első kaszálást követő 4—6 hétre még jó sarjtermést is ad. Az állatok igen szívesen fogyasztják.

Hogy az elmondott takarmánynövények közül melyiket termesszük, azt a talaj és éghajlati viszonyaink figyelembevételével végzett helyszíni kísérlettel állapíthatjuk meg. Legcélszerűbb lesz azonban e takarmánynövényeket mindig istállótrágyázott talajba vetni. Ha azonban magjuk végett termesszük azokat — ami nagyon érdemes, mert a magyar takarmánynövények magjait a külföld részére is szívesen vásárolják kereskedőink — akkor csak soványabb földön ajánlatos istállótrágyázni, foszforsavtrágyát (kat. holdankint 150—200 kg. szuperfoszfátot) azonban mindig kell adni.

Gyümölcsvarasodás.

Irta: Urbányi Jenő dr.

Az almának és körtének ezen gyakori betegsége, amelyet bizonyára mindenki ismer, a tudományban *Fusicladium* nevet visel. Leggyakrabban a leveleken és a gyümölcsökön lép fel, ritkán a fiatal hajtásokon. Lehetne mondani, hogy az összes zöld részekben előfordul.

A leveleknek rendszeren felső lapján, ritkán a fonákján, vagy a fiatal zöld hajtásoknak megtámadott részein már júniusban bársonyos zöldes, barna vagy kormos foltok láthatók, melyek később megkeményednek, felhólyagosodnak, majd felszakadnak s nyár végére sötétbarna varas kinézésű, kérges foltokká válnak. Ezen varfoltok következtében a levelek és a hajtások életfolyamataikat nem ké-

pések rendszeren végezni, aminek következtében a levelek lefognak hullani. Sokszor az erősen megtámadott alma- és körtéfafák már augusztusban vagy szeptemberben kopaszon állanak, aminek következtében az egész fa, de különösen a gyümölcsök fejlődése akadályoztatik. Tehát a fa selym- és más betegségekre is hajlamossá lesz.

A legnagyobb kárt azonban a gyümölcsökön okozza. Ugyanis azokat az élőködő gomba már a fiatal, fejletlen vagyis még zöld korában támadja meg, amitől azon kisebb-nagyobb zöldesbarna vagy fekete színű bársonyos foltok keletkeznek, melyek később megkeményednek s a közepük-től szabálytalanul felrepedeznek. E felrepedezés különösen a körtén látható jól. Az ilyen varas gyümölcsök husa taplós és izetlen. A gyümölcsöt sokszor annyira ellelik a foltok, hogy nem tud kifejlődni, apró marad, alaktalanná, görbülté válik, végül le is hull. A varas gyümölcsök eltartóhatósága igen rövid, mert ezeken a sérült helyeken különböző penészek szoktak megteljedni, melyek a gyümölcsök rothadását segítik elő.

A betegség nyáron a szél, eső és rovarok útján terjed. Ugyanis ezek viszik a kórokozó gombának a beteg foltokon létrejött nyári spóráit egyik növényről a másikra, ahol azok kicsíráznak és az előbb említett foltokat okozzák. Az ősszel lehulló leveleken lévő varas foltokban a gombának olyan szaporodó szervei keletkeznek, melyek a földön heverő elrothadt, elszáradt levelekben áttelelni képesek. Ezek tavasszal május-júniusban megérnek, kis csírákat (spórákat) hoznak létre és még abban az évben a betegség megindítóit lesznek.

A betegség kifejlődésére befolyással van az időjárás. A nedves, hideg tavasz és a nedves meleg nyár a gomba fejlődését előmozdítja, míg a hosszantartó száraz nyár akadályozza. Az egyes fajták érzékenysége a betegségre különböző, melynél az éghajlati és talajviszonyok minden- esetre közrejátszanak. Vannak olyan ellenállóknak vélt fajták, amelyek az egyes vidékeken teljesen ellenállóak, viszont, ha más éghajlatu vidékre kerülnek, fogékonyakká válnak.

E betegségnek fő kártétele különösen abban van, hogy hitvány, foltos, piacképtelen gyümölcsöt feg a természetnek szolgáltatni, ami mindenesetre gyakran érzékeny kárt okozhat.

E betegség ellen a védekezés a következő:

1. Termesztésre a helyi viszonyoknak megfelelő ellenálló fajták választandók.
2. Varas, beteg galyakat még rügyfakadás előtt le kell vágni és el kell égetni.
3. A lehullott és a fán lévő gyümölcsöket meg kell semmisíteni.
4. A lehullott falevelek is összeszedessenek, majd el-tüzetlenségnek, továbbá a fák alja a csurgók szélességéig mélyen felásassék, hogy az ott maradt beteg levélrészek és beteg gyümölcsök mélyen a földre kerüljenek, ott lepusztuljanak, hogy a tavasszal létrejövő spórák a betegség megindítóit ne lehessenek.
5. Varas fákról oltóvesszőket nem szabad venni.

6. Permetezni bordói lével vagy Perosannal ajánlatos, még pedig először télen a lombhullás után, másodsor 3—4 héttel a rügyfakadás előtt 2 százalékos, harmadszor virágzás előtt és negyedszer a virágzás után 1 százalékos bordói lével. Ezután a permetezést három hetenként legalább kétszer megismételhetjük, különösen akkor, ha a permetet az eső lemosta. Permetezésre lehet meszeskénfőzetet vagy Solbart is használni, de nem olyan jó hatásúak, mint az előbbieket. A meszeskénfőzet törzsoladatát télen 1:3½ arányban, nyáron pedig 1:40 arányban kell vízzel felhigítani. A Solbart télen 3 százalékos, tavasszal és nyáron 1 százalékos oldatban való használatra ajánlják.

Apró jó tanácsok.

A méhek gyengülő gyűjtésénél a méz elszedését azonnal be kell szüntetni. Ha utóbb ismét bő hordásra nyílik alkalom, a méz elszedését megismételhetjük. Ha azonban a bordás nem újult volna fel, a betelelésnél kell a felesleges mézet elszedni. Ha sohasem feledjük el azt, hogy a méhek nem nekünk, hanem maguknak télire gyűjtik a mézet s ennek megfelelően mindig elegendő mézet hagyunk a méhcsaládnak, akkor a betelelésnél baj nem lesz s a családok mindig erős, népes állapotban kezdik meg szorgos tavaszi munkájukat.

A firkáló bogár, ez az apró kis ormányos kártevő különösen a homoki szőlőkben szokott garázdálkodni. Kártétele nemcsak a levelekre rajzolt ákom-bákomszerű rágásaiban tünik fel, hanem ugyanilyen firkalásokat végez a fejlődő zöld bogyókon is. A bogyók e rágások mentén fejlődés közben felrepednek, levük kiesurog és száraz időjárásban összeszáradnak, nedves időjárás mellett pedig elrothadnak. A firkáló bogár irtására legjobb módszer: a firtők tájának arzéntartalmú oldattal (pl. arzólavál) való permetezése.

Az ujjbor a szőlő elvirágzása után meg szokott „indulni”, azaz átmeleg még egy utóerjedésen, megzavarosodik, egy kissé csipős lesz, de ezt követően 8—10 nap múlva ismét megtisztul, több seprőt képezve, mint egyébként. Ha ez megtörtént, fogjunk hozzá a lefejtéshez. Ezt a munkát természetesen mindig csak derült, napos időben végezzük, mert ilyenkor kellő mennyiségű éleny (oxigén) van a levegőben, mire a bor sikeres éréséhez feltétlenül szükség van.

Lovak sörény- és farokszőreit időnként tövükig kell megkefélni, mert ezek a tetvek és rühatkák buvóhelyei. Szarvasmarhák farokbojtját pedig időnként langyos vízben kell megmosni, hogy a legyek hajtása közben testét és fejét a tejet be ne piszkítsa.

A nagy meleget legkevésbé tűri a juh, már inkább a szarvasmarha és a sertés és aránylag leginkább a ló. A nagy meleg el-

len gyakori itatás, a szörköntös lenyírása, locsolások, fürdők nyújtása, árnyékos tartózkodási hely biztosítása, nedvűs zöldtakarmányok etetése utján védhetjük állatainkat.

A tej és tejtermékek izére, eltarthatóságára, egészséges voltára káros hatást gyakorolhatnak általában a romlott, penészes, dohos, avas, rothadásnak és ecetesedésnek indult takarmányok, továbbá a különleges baktériumokat tartalmazó gyökérnövények (karórépa, tarlórépa, kalarábé, káposzta), végül a vízűs és a beleket izgató zöldtakarmányok (mustár, leveles répafej, pohánka). Ilyeneket tehát egyáltalában nem, vagy csak óvatosan etessünk tejelő állatokkal, — különösen meleg időben — mert ilyenkor a tej különben is hajlamosabb a romlásra.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Mezőgazdasági kiállítás lesz szeptemberben Monoron.

A monori járás *Mezőgazdasági Bizottsága* a járás társadalmának és a társadalmi egyesületek bevonásával szeptember 7-én, *Szapáry Lajos gróf vadaskertjében a monori járás és környéke területére kiterjedő, díjazással egybekötött mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi és gépkiallítást rendez.* A kiállítással egyidőben a *Társadalmi Egyesületek Szövetsége* tart nagygyűlést. A kiállítással kapcsolatban több egyesület jubiláris ünnepséget, a járási daloskörök pedig hangversenyt rendeznek. A kiállítás napján délben kigazdafogat-szépségsverseny lesz. A kiállításon minden termelő, tenyésztő, iparos, kereskedő, géptulajdonos és gazdasági eselőd résztvehet. Nevezési díj nincs, belépési díj a kiállítás és ünnepségek egész időtartamára személyenként 50 fillér.

Sörárpakiállítás és vásár Sopronban.

A *Sopronmegyei Gazdasági Egyesület* ősszel szokta Sopronban tartani a dunántúli sörárpakiállítással kapcsolatos

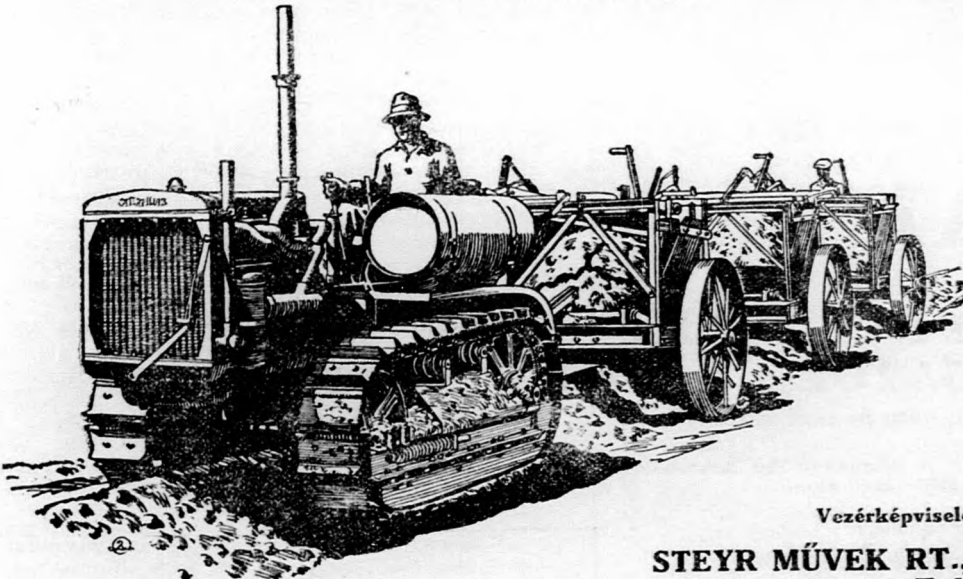
MINDEN FÖLDMUNKÁT VÉGEZ, MINDEN TALAJON DOLGOZIK

A

CATERPILLAR

REG. U.S. PAT. OFF.

TRAKTOR

Vezérképviselői:

**STEYR MŰVEK RT., BPEST, VI.,
Lehel-u. 25. Telefon: 923-48.**

vásárt. A kiállítás szeptember 2-án, keddi napon lesz. Kezdeté délelőtt 10 órakor. A kiállításra, illetve vásárra beküldött sör-árpa-mintákat a kiállítás előtti napon, vagyis szeptember 1-én a bírálóbizottság megvizsgálja és a vizsgálat eredményeiről bírálati lapot állít ki. A kiállításra, illetve vásárra augusztus hó 30-ig bezárólag lehet mintákat beküldeni. A beküldendő sörárpa mintamennyisége fajtanként 10—10 kg.

A vidéki postahivatalokban kifüggesztik a gabona árát.

A kereskedelemügyi miniszter rendelete szerint augusztus hó 11-étől kezdve a buza, rozs, árpa, zab és tengeri budapesti főzsdei középárfolyamait a postahivatalok és postaügynökségek naponként megkapják és azt a közönség tájékoztatására kifüggesztik. Örömmel fogadjuk a miniszternek ezt a rendelkezését, amely tájékoztatni fogja a terményt eladó gazdákat arról, mennyit kell kapniok terményeikért. Az árákhoz természetesen még hozzá kell adni a boletta árát.

A pittsburgi polgármester Budapesten. Két esztendővel ezelőtt zajlott le az az emlékezetes Kossuth-zarándoklat, melynek tagjait az amerikai hatóságok rendkívül szívéllyességgel fogadták. Különösen meleg fogadtatásban volt részük a zarándokoknak Pittsburg városában, ugyanarra, hogy viszonzásképpen a zarándokok a pittsburgi polgármestert meghívták Budapestre. *Charles H. Kline* polgármester most tett eleget a meghívásnak. A fővárosba való megérkezése alkalmával ünnepélyesen fogadták, majd a városházán rendeztek számára diszes ünnepséget. A pittsburgi polgármestert *Sipőcz Jenő* budapesti polgármester köszöntötte, majd átadta neki a főváros ajándékát, egy remekművű keretbe foglalt vízfestményt, mely az ezredéves emlékművet ábrázolja. *Charles H. Kline*-t a Kormányzó ur és *Vass József* helyettes-miniszterelnök is fogadta. A főváros a Gellért-szállóban ünnepi vacsorát adott a vendég-polgármester tiszteletére. A Kossuth-zarándokok háromszáz terítékes ünnepi vacsorán ünnepeltek. Az elhangzott üdvözlöbeszédre *Charles H. Kline* azt válaszolta, hogy *ők mindent megtesznek a régi Nagy-Magyarország visszaállításáért érdekében.* A pittsburgi polgármester megnézte a Balatont, a Hortobágyot, majd elhagyta hazánkat.

KERTBEN, KERTÉSZETBEN,
SZŐLŐBEN, GYÜMÖLCSÖSBEN

**TÖBBET, JOBBAT,
OLCSÓBBAN**

CSAK AKKOR

TERMELHET

HA A SZABADALMAZOTT

AHA

GAZDASÁGI KÉZI

**ÖNTÖZŐGÉPPEL
ÖNTÖZ**

Nem permetez, nem áraszt, nem locsol.

Az öntözővizet közvetlenül a termőtalajba, a gyökérzethez vezeti. $\frac{1}{10}$ vizzel, $\frac{1}{20}$ munkával 100 százalékos többtermést ér el.

Ára 28 P 60 fillér. Ezidőszent 35 százalékos kedvezményvel 18 P 60 fillérért rendelhető meg.

GAAR ÖDÖN

**Budapest, VI., Andrássy-ut 88—90 sz.
! KÉRJEN PROSPEKTUST MÉG MA!**

Uttalan utakon.

*Mint egy suhanckéztől eldobott kődarab
éttalan vágódik tova,
ugy engem is elkapott a sorsharag,
a kegyetlen, a mostoha . . .*

*Mintegy fénybolygóból kiszakadt meteor
száguldvá tör át a mindenségben
s léghörbe jutva — mint egy reflektor,
fényesórárt húz a világegész . . .*

*Ugy engem is izzó tüzek szenvedélye
kísér éttalan utamon,
míg egyszer a Muza, szüzi méhe
Még nem ihlet futásomon . . .*

*Akkor . . . ó, akkor, e fakult sártekének
kiöntöm szívem kincsét:
Eldolomlóm hiányszórárt örült szerelmének —
S kisirom minden könnyeit . . .*

Irtó: MOLNÁR LAJOS (Gyöngyösoroszi)

Szent Imre templomának helyén új templom épül. A Kiskőröstől nem messze fekvő *Soltszentimre* határában egy ősi omladozó torony áll. A Kiskunhalas felé közlekedő vonat ablakából jól látható ez az emlék. A Szent Imre-évvél kapcsolatban a közfelfigyelem ráterelődött erre az ősi templommaradványra is. Egyes feltevések szerint, *Szent Imre herceg volt birtokán a szentéletű királyfi valamelyik tisztelője* állíthatta a templomot, hogy ezzel áldozzon kegyelmes emlékének. Mozgalom indult meg abban az irányban, hogy az ősi Szent Imre-templom helyébe *Soltszentimre szorgalmas, de szegény lakóinak*, akik az istentiszteletet jelenleg az iskolában tartják — *új templomot emeljenek.* A templom keletkezésének megállapítása céljából *Lux Kálmán* budapesti műépítész vezetésével ásatás folyt, amely a napokban fejeződött be. Az ásatás költségeit *Platthy György* országgyűlési képviselő és *Soltszentimre község* viselte. A toronynál és a templom egész területén leástak, sőt a falak külső oldalánál is folytattak feltárást, de különös fontossággal bíró leletre nem bukkantak. Az ásatás alkalmával nagymennyiségű ember- és lócsont került felszínre és római eredetű urnákat, pénzeket és háziesszközöket találtak.

Tüzellenes Liga alakult. Az országszerte gyakori tüzesetek rendkívül nagy vagyoni kárt okoznak. Ennek elhárítása végett alakult meg most a *Tüzellenes Liga*, amely célul tűzte ki az óriási nemzeti vagyont felemészítő tüzesetek elleni védekezés társadalmi propagálását. Az ország 3355 községéből csak 2835-nek van tűzoltósága, tehát 520 olyan községe van hazánknak, ahol egyáltalában nincs tűzoltóság! Pedig nemcsak a tüzesetek száma szaporodik ijeszítő mértékben, hanem a kár összege is, mert amíg 1923-ban hétmillió, 1925-ben 15 millió, addig 1928-ban tizenhét milliónál is nagyobb volt az anyagi kár, amelyből biztosítás révén alig fele térült meg. A tüzesetek tulnyomó százaléka gondatlanságból eldobott cigarettától, vagy gyufától, kisgyermekek vigyázatlanságából származik.

Kitüntetett községi bíró. A kormányzó *Berknyei István* szilvásszentmártoni községi bírónak az V. oszt. magyar érdemkeresztet adományozta. *Berknyei* a kisgazdapártnak régi, kipróbált előharcosa és több, mint huszonöt éve bírója a községnek.

Shvoy Lajos székesfehérvári megyéspüspök édesapja meghalt. Idősb *Shvoy Kálmán* nyugalmazott államvasuti felügyelő az elmúlt héten, életének 87-ik és házasságának 56-ik évében, szívzélhűdésben Budapesten meghalt. Halálát felesége, továbbá leánya, *Hetzer Józsefné* és fiai: vitéz *Shvoy István* altábornagy, a szombathelyi vegyesdandárparancsnok, *Shvoy Lajos* székesfehérvári megyéspüspök és vitéz *Shvoy Kálmán* szegedi vegyesdandárparancsnok gyászolja.

Földrengés a Kaspi-tenger vidékén. Az olaszországi földrengés után *Délországokban* volt súlyos földrengés, mely a Kaspi-tenger északi partján pusztított és két várost és több falut rombadöntött. Az Ural-folyó is kilépett medréből. A földrengésnek állítólag nyolcszáz halálos áldozata van és mintegy négyszáz ember sebesült meg.

Csendesen nézem.

Csendesen nézem a nyíló rózsafát,
Leszedem róla a legszebb virágját.
Halvány tearóza, virágok királya,
Ekküldelek messze, szép széke leányak.

Legkedvesebb virág, sárga tearóza,
Hogyha majd ott leszel nála, a szobában,
Vagy ha majd megpihensz hófehér kebelén,
Mindent mesélj el csendes nyári estén...

Mindent mesélj el. Mondd el azt is neki,
Hogy milyen bánatos, ki téged küld nekí.
Szomorú, bánatos, amiért nem látja
S rá most nem mosolyog szép szeme világa.

(Beküldte: Ifj. Belezay András Egerszólától)

Közel száznegyvenmillió lakosa van az Északamerikai Egyesült-Államoknak. A legújabb népszámlálás eredményei szerint az Egyesült-Államok lakossága, a gyarmatokat nem számítva, 122,728.873 lelket tesz ki. A bevándorlás korlátozása és a születések számának csökkenése ellenére az ország lakosságának számszerűen legnagyobb gyarapodását a legutóbbi tíz év alatt érte el. A többi amerikai terület és a gyarmatok lakosságának beszámításával az Egyesült-Államok egész lakosságának száma 137,501.561.

Elfogott gyujtogató. Ifjú Szalai István rédei lakos rossz viszonyban volt szomszédjával, Horváth Sándorral. Egyik napon Horváth Sándor kazlában talált egy csomó rongyot, félg már elhamvadva, amely azonban lángra nem lobbant. Ettől kezdve Horváth Sándorék éjjelenként figyelték Szalai Istvánt, mert reá gyanakodtak a gyujtogatás kísérlete végett. Egyik este is késő éjjelre leste Horváth Sándor Sándor nevű fia a szomszédot. Szalai István egy ideig tett-vett, rakosgatott udvarában, egyszer aztán egy csomó könnyen gyulladó száraz szalmát vett magához és vitte Horváth Sándor háza végébe, meggyújtani akarván azt. De még mielőtt meggyújtotta volna, Horváth Sándor nyakonragadta és újpalával együtt elvezették a csendőrséghez s a helyszíni szemle felvétele után elkísérték Veszprémbe, az ügyészség fogházába. (Beküldte Hegedűs Vince Réderől.)

A házak kikiáltási ára a bírói árveréseken. Az igazságügyminiszter a belügy- és pénzügyminiszterrel egyetértve rendeletet adott ki, amely a hatóságai adó- és becselési bizonyítványról szóló 42.600/1914. I. M. számú rendeletet módosítja. A rendelet legfőbb rendelkezése az, hogy házadó alá eső ingatlannál a becsérték a nyers házberjövédelen tiszterese lett: ez az összeg lesz tehát rendszerint a bírói árveréseken a házak kikiáltási ára.

Az amerikai rekordostobaság áldozata. Az amerikai rekordörüllet fénykorát éli. Ashland városában egy tizenhat éves suhane világrekordot állított fel azzal, hogy több, mint tíz óráig ült egy magas jegenyefi tetejében. Negyvenhárom óra hosszat bírta ki a fa koronáján, rekordjárt azonban nagy árat fizetett. Annnyira elfáradt, hogy elvesztette egyensúlyát és lezuhant a husz méteres magas fa tetejéről. Oly súlyos sérülést szenvedett, hogy röviddel utóbb meghalt a kórházban. A fán ülés világrekordjára pályázik két charlottei asszony is. Ez a két nő nehézsúlyú világrekordot akar felállítani. Egyikük 107, másikuk 90 kiló. Legalább két hétig akarnak egy fa tetején ülni.

Vadállati rablógyilkosság Szolnokon. Augusztus hó 4-én, hétfőn, Szolnokon, a Bástya-utcában meggyilkolva találták a hatvanöt éves Kersnyánszky Jánosné, egy utkaparó özvegyét és Berta Jánosné, hasonlókorú takarítónőjét. A gyilkos a két öregasszonyt kézzurásokkal ölte meg, aztán kifosztotta a lakást, végül fel akarta gyujtani a házat. Ez azonban nem sikerült, mert éppen a házból kituduló füstre lettek figyelmesek a járőrelők és így fedezték fel a szörnyű gyilkosságot. A gyanyu legelőször egy Pikó Pál nevű besenyőszögi utkaparóra esett, aki azonban beigazolta ártatlanságát. Pikó Pált a gyanúsítás súlyos betegé tette. A második gyanúsított Soós Pál jászberényi cipészegéd volt, de bizonyítékok híjján őt is elbocsátották a csendőrségségről. A detektívek erre Voltér Géza huszonnégy éves földmiveslegényt állították elő, de ellene sem tudtak bizonyítékokkal szolgálni.

Aszály pusztít Amerikában. Amerikában hetek óta tart az aszály. A növényzet mindenütt kiégett, több városban teljesen kiapadtak a források, az állatállományt nem lehet legeltetni, a mezei vadak éhenpusztulnak. A terméskilátások természetesen állandóan rosszabbodnak. A mezőgazdasági minisztériumoknak az a szándékuk, hogy a szükségét szenvedő farmereknek (földmiveseknek) azonnali hitelt nyújtanak. A kormány a szárazság okozta eddigi kárt mintegy egymilliárd dollárra (öt és fél milliárd pengőre) becsüli. Különösen a középső és a nyugati államokban valóságos nemzeti szerencsétlenséget okozott a szárazság. Az aszály folytán a newyorki és csikágói gabonatózsdén óriási kereslet mutatkozott határidős búzában és a gabonaárak ugrásszerűen emelkedtek. Ehhez hozzájárul még az a körülmény is, hogy Kanadából is szárazságot jelentenek.

Fröreich Ernő, Egyedi Artur gyilkosa, meghalt a börtönben. Augusztus hó 4-én, a kora reggeli órákban váratlanul meghalt a sopronkőhidai feyházban Fröreich Ernő, volt fővárosi banktisztviselő, aki 1924 október 6-áról 7-ére virradó éjszakán az egyedi kastélyban ágyában mefojtotta apját, Egyedi Artur sopronmegyei dugazdag földbirtokost és híres versenystároltulajdonost. A gyilkosság kiderülése után Fröreich Ernőt a soproni törvényszék szándékos emberölés miatt négy évi börtönre ítélte és ezt a tábla hat évi, a Kuria pedig tizenkét évi börtönre emelte fel. Fröreich az elmúlt héten influenzában megbetegedett, az orvos torokgyulladás állapotot meg és a feyház kórházába utalta, ahol állapotja rosszabbodott és hat eszendei raboskodás után meghalt.

Gáz, olajat és sőt kutat a Földtani Intézet. A Magyar Királyi Földtani Intézet Böckh Hugó dr. helyettes államtitkár irányításával és vezetésével hatalmas munkaprogramot dolgozott ki a csonkaországban még fellelhető ásványos anyagok felkutatására. Ezidőszent a Földtani Intézet elsősorban szénhidrogén, mint gáz, olaj és kőszó után, de egyéb ásványok után is kutat. Mayer János földmívelésügyi miniszter, akinek tárcája körébe a Földtani Intézet is tartozik, ezeken kívül nagyszabású és a többtermelés célját szolgáló felvételeket végeztet az Al-földön.

Fegyveres banditák meztelenre vetkőztették a bukaresti főügyészt és kiránduló társaságát. Az oláhországi Bacau városka közelében vakmerő rablótámadás történt. Állig felfegyverkezett banditák megtámadták Krupenski bukaresti főügyészt, a feleségét, egy bukaresti városi tanácsnokot, egy ügyvédet és annak feleségét. A banditák meztelenre vetkőztették az egész társaságot, mindenébből kifosztották, sőt még a ruhájukat is magukkal vitték. A kifosztott társaság teljesen meztelenül érkezett Bacauban, ahol azonnal jelentést tettek az esetről a hatóságoknak. A főügyész személyleírást adott a banditákról és ennek alapján néhány órán belül letartóztatnak egy Serma Jan nevű hírhedt betörőt és zsebtolvajt. A tolvaj tagadta az ellene felhozott vádakat, a főügyész azonban a szembesítéskor ráismert.

Felhívjuk a nagyérdemű gazdaközönség figyelmét az 1884. fennálló Nagy Ignác budapesti cégre, melynél ugy a szőlő, mint a borgazdaságban szükséges gépek, eszközök, valamint borkezelési anyagok legjobb minőségben és legolcsóbban beszerezhetők. A cég az 1928. évi Szombathelyi Mezőgazdasági és Ipari Kiállításon aranyéremmel, valamint az 1930. évi Tavaszti, Mezőgazdasági- és Állatvásáron díszoklevéllel lett kitüntetve.

Borsajtók,

**permetezőgépek,
borszivattyúk,
bortömlők,
seprőprészások**

jútányos áron kaphatók.

Valamint összes egyéb pincegazdasági eszközök.

NAGY I G N Á C Z

szőlészeti és borászati gépek és eszközök lerakata.
Budapest, VII., Károly király-ut 9. sz.
Alapított: 1884. Telefon: J. 415-15.

Meghalt Kiss Emil newyorki magyar bankár. Nemcsak Amerikában volt közmert Kiss Emil newyorki magyar bankár neve, hanem nálunk is, azokban a magyar falvakban, ahova néha-néha bekopogtattak az amerikai dollár-utalványok. Amerikába szakadt véreink legszívesebben erre a talpig becsületos férfiúra bízta keserűen megkeresett dollárjaikat és most ideháza éppen olyan le-sujtva fogadjuk a gyászhirot, mint amilyen megdöbbenést keltett az odakint, az amerikai magyarság körében. Kiss Emil éppen Európába készült, Magyarországra akart jönni, mert mint mindig hangoztatta, szüksége van arra, hogy *időközönként magába szívja a magyar levegőt.* Utja előtt szívészélhűdés érte. Kiss Emil bankháza két évvel ezelőtt állami bankkál alakult át és a *Harbor State Bank* Newyork szívében hirdette a magyar tehetség és akarat-erő diadalát. Minden magyar úgynek lelkes pártolója volt. Lakásán gyönyörű magyar képtárt rendezett be. *Munkácsy gyűjteménye a magyar zseni munkáinak legnagyobb magángyűjteménye.* Ezt a magyar nemzetre hagyta. Temetésén valamennyi magyar szervezet képviseltette magát.

Egy cipész-mester keresi az édesanyját. A szegedi rendőrség eltűnési osztályán a napokban megjelent *Monus Ferenc* cipész-mester, aki arra kérte a rendőrséget, hogy kerestesse meg édesanyját, aki őt születése után az aradi gyermekmenhelyre adta be. Monus itt nevelkedett fel, a cipész-mesterséget tanulta ki és *„ma már van egy kevés pénze. Segíteni szeretne anyjának, ha nyomorog, vagy cselédsorban tengődik valahol.”* A rendőrség megállapította, hogy *Monus Zsófia* utolsó bejelentett tartózkodási helye *Újpesten* a Gellért-utóban volt, de további tartózkodási helyét nem sikerült felkutatni. Most országos körözést bocsátottak ki *Monus Zsófia* megkeresésére.

Állami sofförtanfolyam. A m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében szeptember 1-én, este hét órakor az intézet helyiségében (VIII., József-körút 6.) állami gépjárművezető-tanfolyam nyílik meg. Beiratkozni lehet augusztus 19-én, délután 4—5 óra között az igazgatósági irodában.

Kémeket nevel a szovjet az elhagyott gyermekekből. A lengyel határrendőrség néhány nappal ezelőtt *Novogrodok* mellett egy *tizenégy éves fiatal gyereket* fogott el a lengyel határon, akiről most kiderült, hogy a szovjet-orosz kém-szolgálat titkos futárja, aklnek az volt a megbízatása, hogy *utasi-tásokat kézbesítsen a lengyel területen dolgozó orosz kémeknek.* A fiu valamásból kiderült, hogy egyike annak az ezer és ezer hajléknélküli árva gyereknek, akik egész Szovjet-oroszországot ellepik és mindenütt lopásokból, vagy koldulásból tartják fenn magukat. A letartóztatott fiút az orosz rendőrség koldulásra csipte, véresre verte, majd a kémiskolába küldte. A vizsgálat megállapítása szerint a szovjetkormány százával használja fel kémkedésre ezeket az elzillótt árvákat.

Tűzet idézett elő a csillaghullás. *Moson-szólnok* község határában leégett *Weisz János* 850 kereszt vegyes gabonája és *Czechmeister Pál* 47 kereszt árpája. Lehetséges, hogy a tűzet csillaghullás idézte elő. Ugyanis a szolgálatban álló esendőrök három és fél kilométer távolságról igen erős fényű *meteort* láttak lehullani a kazlak irányából. Ezután nemsokára kigyuladt a kazal. Ugyanezt a jelenséget látta egy harmadik esendőr is, mintegy négy kilométer távolságban.

EGGENBERGER-féle könyvkereskedés

RÉNYI KÁROLY

A Magyar Kir. Áll. Térképező Intézet főbizományosa.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2. sz.

Gazdasági szakkönyvek. Szépirodalmi és tudományos művek magyar, német, oláh, angol, francia, lengyel és spanyol nyelven.

Mindennemű térképek. Utikalauzok.

Fennáll 1768 óta.

Folyik a munka az algyői ármentesítő csatorna építésének. A földmívelésügyi miniszter *háromszáz ezer pengő állami segélyt eszközölt ki a kormánytól az algyői ármentesítő csatorna megépítésére.* Az ármentesítő társulat a kedvező döntés után azonnal megkezdte a csatorna építését és az eddigi kiadásokat saját pénztárából folyósította. A csatorna építésénél *370 földmunkás dolgozik, akiknek eddig 72.000 pengő munkabért folyósítottak.* Az ármentesítő társulat most vette fel a segély első részletét, százezer pengőt és ugyanakkor azt az értesítést kapta a földmívelésügyi minisztertől, hogy a hátralékos összeget hasonló részletekben fogja kiutalni.

Tizenhárom éves öngyilkos. *Debrecenben Tóth János* tizenhárom esztendőes gyermek öngyilkossági szándékából felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. Az öngyilkosságot *nyomora miatt* követte el a fiatal napszámos gyerek.

Autós csempészbandát fogott el a csendőrség. A *balassagyarmati* rendőrség legutóbb autóraziát tartott a váci országon, hogy elfogja a soffőrigazolvány nélkül vezetők autósokat. A razzia során egy csendőrőrfjárt megállást intett egy autónak, amely sebesen robogott Vác irányába. A kocsi vezetője azonban nem törődve a jelzéssel, tovább robogott. Félóra járásnyira megint csendőrökkel találkozott a kocsi, de most is tovább száguldozott. Ez az őrfjárt most már telefonon figyelmeztette a legközelebbi csendőrőrsöt, ahonnan őrfjárt sietett az országra az autó fogadására. A csendőrök *vastag köteleket feszítettek ki az országút szélességében.* Pár perc múlva megérkezett az autó. A vezető megint ott akarta hagyni az ingetelt csendőröket, a szökés azonban nem sikerült. Az autó teljes erővel *belerohant a kifeszített kötelekbe és hirtelen zökkenés megállt.* Az autóban öt utas ült. Ezek közül *kettő leugrott és vad futással menekülni kezdett a szántóföldeken át.* Néhány csendőr üldözöbe vette és rövidesen elfogta őket. Ekkor kiderült, hogy *veszedelmes csempészbanda* került kézre. *Lehoczky Antal* soffőrt vezette a kocsit, amelyen *Lukács Ferenc, Baczor József, Oravecz József és Egyedi József* ültek. Valamennyien budapestiek. Az autó meg volt rakva *sejtemmel és csipkével, amit Csehszlovákiából hoztak át csempészutakon.* Alig, hogy az öt csempészt elfogták, jelentés érkezett, hogy egy másik autó is hasonló körülmények között menekül a razziazó őrfjártok elől. A csendőrök *újra kifeszítették a köteleket és megismétlődött az előbbi jelenet.* Az újabb autón három budapesti csempész ült: *Biró Zoltán, Peyer József és Höröngy Gyula.* Ezen a kocsin is sejmelt és csipkét hoztak.

Megsemmisítették Tápíóság községi határozatát az iskola jellegének megállapításáról. *Erdélyi Lóránt* dr. alispán elnökletével *Pestvármegye* kisgyűlése az elmúlt héten ülést tartott. Az ülés tárgysorozatán legnagyobb részt folyó ügyek szerepeltek, nagyobb vita csak az ügy tárgysorozati pont, *Tápíóság községi iskolajellegének megállapítása körül* volt. A vita eredményeképpen a kisgyűlés megsemmisítette a község határozatát és kimondotta, hogy *alapos tanulmányozás után úgy látja helyesnek, ha az iskola továbbra is római katolikus jellegű marad.*

A szerelmes pilóta szörnyű öngyilkossága. *Frontignan* franciaországi helység közelében egy katonai repülőgép pilótája szílei háza felett *kiugrott a repülőgépből és szörnyethalt.* A vezető nélkül maradt repülőgép lezuhant és darabokra tört. A pilóta öngyilkossági szándékából követte el tettét. Erre mutat a zsebében talált bucsulevél, amelyet egyik leányismerősehez intézett.

Tengerbe vezetett az „emberi ágyugolyó”. Halálos szerencsétlenségbe sodorta az elmúlt héten *Atlantic City* tengerpartján saját vakmerősége és a tömeg szenzációvágya Amerika egyik leghiresebb akrobatáját, az „*Emberi ágyugolyó*” néven ismert *Harvey Powers*-t. Powers évek óta produkálja magát az amerikai cirkszokban olyképpen, hogy *légnyomásra működő ágyucsőből kilöveti magát, a légnyomásra ágyut repülőgépre szerelteti fel és innen löveti magát a tenger fölé a levegőbe.* Ejtőernyőt is vitt magával, hogy amikor a légnyomás lödítő ereje már megszűnik, ne zuhanjon a tengerbe, hanem lassan ereszkedjék alá. A legutóbbi mutatványánál azonban az *ejtőernyő nem nyílt ki* és *Harvey Powers* az *Atlantic City* tengerpartján összegyűlt többezernyi kíváncsi tömeg nagy rémületére a tengerbe zuhant, ahonnan több nem került elő.

SZIVÁRVÁNY.

János levelet diktál.

Sokáig táboroztunk a hegyen. A sátramba feküdtem. Ugy tettem, mintha aludtam volna, a legényem bejött hozzám és megrázott:

— Tessék felébredni. Mára még nem irtunk haza.

Otthon ugyanis megígértették vele, hogy minden nap irat velem levelet.

Négykézlábra ereszkedett, a hátát felém fordította s a levelezőlapot elem tartotta:

— Itt a kártya. Tessék csak a ceruzát mozgatni, majd én diktálom. — És diktált. — Kedves Feleségem! . . . — Irtam s az utolsó szót mindig hangosan mondtam . . . Feleségem.

— Mára az ezredorvos ur, vagy izé, az ezredes ur megdicsért.

— Meg . . . di . . . csért.

János hátranézett: Már megvan? . . . Irtam . . . — Megvan.

— Azt is irta: Már megvan?

— Irtam.

Gondolkozott egy pillanatig: Na, nem baj . . . Akkor írja: Már megvan . . .

Irtam: Már megvan.

— Megvan?

— Megvan.

— No, most!

Irtam: No, most!

— Már megvan az első kitüntetésem.

— Te-té-sem.

János megjegyezte: Karcot a ceruza hegye. Ki van hegyezve?

Irtam: Ki van hegyezve.

— Tovább! — mondta János.

Irtam: Tovább.

A ceruza nagyot pattant. János közbeszólt:

— Puff! Elettörtött a ceruza hegye. Nem?

Irtam: . . . nem?

— János derék, derék, — diktálta János — mindig mellettem van, pukkadjon meg a muszka cár, csókol és jó egészséget kíván szerető urad: Nyáry hadnagy ur.

És megkönnyebbülve lélekzett: Fertig!

Irtam: Fertig.

— No most, olvassa fel!

Olvastam: Kedves Feleségem! Mára az ezredorvos ur, vagy izé az ezredes ur megdicsért.

János bólintott: Ugy van!

Tovább olvastam: Már megvan az első kitüntetésem.

Megvan? Tovább! Mehetünk. Puff! Elettörtött a ceruza hegye. Nem? János derék gyerek, mindig mellettem van, pukkadjon meg a muszka cár, csókol és jó egészséget kíván . . . Fertig!

János, mialatt olvastam, össze-vissza kapkodott s a végén elképedve rám nézett: Már én ilyen bolondokat nem diktáltam össze!

Elnevettem magam:

— Haragszik?

— Persze, hogy haragszol!

— No, ne haragudjon, — ütöttem a vállára. — Én már régen megirtam a kártyát. Még délelőtt.

Elővettem a kész levelezőlapot és János elé tartottam.

János ránézett a kártyára és a szeme felcsillant. Azután a levélre mutatott:

— Benne van minden?

— Minden.

— Én is?

— Maga is! . . . Haragszik még?

János megsziwta a pipáját és hamisan rám nézett a sapka karimája alól:

— Most már nem haragszol, — mondta megnyugodva, aztán nagyott lélekzett. NYÁRY ANDOR.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Ápolónő szeretnék lenni, hová forduljak? (Egy nő olvasó.) — **Felelet:** Forduljon a budapesti felsőbb ápolónőképző iskolához (I. Győry-ut 19.), vagy a sátoraljaújhegyi ápolónőképző iskolához.

Kérdés: Mivel lehet védekezni a baromfiak torokbetegsége ellen? (1672. sz. előfizető.) — **Felelet:** A baromfiak torokbetegsége többféle lehet, hogy melyik, azt csak állatorvos tudná a helyszínen megállapítani. Valószínűleg baromfi diftériáról van szó. A beteg állatok elkülönítendő, az egészségeseknek az ólja lisoformos mésztejjel alaposan fertőtlenítenendő. Ha a betegség tovább terjed, csak állatorvos segíthet.

Kérdés: Milyen módon kell táplálni a leghorn és rhode island tyukokat? (K. L., Sárvár.) — **Felelet:** Leghorn és Rhode Island baromfiak takarmányozása a leggyorsirűben és legcélszerűbben a következőképpen történik: Reggeli etetés felváltva zab, árpa és buza. Este: nyáron zab, télen tengeri. Fimomra szeszakázott zöld takarmány álljon állandóan a baromfiak előtt, amiből annyit egyenek, amennyit akarnak. A zöld takarmányba nagyon tanácsos naponként és darabonként számítsa öt grammnyi csirázottat zabot tenni, ami a baromfiakra különösen jó hatással van. Keverjünk még a takarmányba 10 darabra számítva naponként egy deka finomra őrölt sót, álljon a baromfiak előtt állandóan megdarált faszén, hogy abból is tetszésük szerinti mennyiséget fogyaszthassanak. A szemes eleség mennyisége attól függ, hogy mennyi eleséget találnak a baromfiak az udvarban. A táplálék megadása nagyon fontos, mert csak így lehet jól fejlett és jó tojó baromfi állományunk.

Kérdés: Atyám 42 éve szolgált az esztergomi Káptalan birtokán, most sem nyugdíjat, sem segélyt nem folyósít a Káptalan anyám részére, mert apám tavaly meghalt. Mit csináljak? (J. Gy., Leányvár.) — **Felelet:** Nyugdíjat csak akkor követelhet anyja, ha az uradalommal néhai atyjának a nyugdíjra vonatkozólag megállapodása volt, ennek hiányában nyugdíj nem jár, ugyszintén így bírálendő el a lakás kérdése is. Most, hogy a szolgálat már megszűnt, a természetben élvezett lakás nem jár.

Kérdés: Melyik a szarvasmarhatenyésztésről szóló legújabb szakkönyv? (D. J., Biharnagybajom.) — **Felelet:** Schandl József dr. közgazdasági egyetemi tanárnak, a „Vasárnap” főmunkatársának: „A szarvasmarha és a bivaly tenyésztése” címen megjelent szakkönyve. Bolti ára 10 pengő. Kiadója az Eggenberger-féle könyvkereskedés (Rényi Károly, Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 2.), ahol bármilyen magyar nyelvű szakkönyv beszerezhető.

Kérdés: 1. Hogy irthatom ki a vizipocokot? 2. Hol vannak hazánkban mészegetőtelepek? (Sch. B., Istrándi.) — **Felelet:** 1. A vizipocokok irtására a szénkénevezés célravezető. Egy-egy lyukba öt grammnyi kell önteni és a lyukat jól betaposni, hogy a szénkéneveg kifel el ne illanhasson. Azonban szénkénevet csak lombhullás után lehet használni és nagyon veszedelmes robbanó szer. Célravezetőbb a következő eljárás: Tengeri hagyma (Bulbus scillae) apróra összevágandó és összekeverendő apróra vágott hussal és kukoricaliszttel, amhez annyi víz adandó, hogy az egész egy pöpszerű olyan összeálló tömeget képezzen, mint a kolbásztöltelék. A tengeri hagyma 10—20%-át képezze a hus és kukoricaliszt keverékének. A kész masszábólogyorónagyságu golyókat készítenk és minden lyukba 2—3 darabot teszünk. Ez a keverék csak a rágeszálókra mérgező, a háziállatokra nem. Tengeri hagyma minden gyógyszertárban kapható. 2. Csonkamagyarországon mészegető telep Felsőgállán van, Komárommegyében a „Magyar Általános Kőszénbánya” tulajdonában.

Kérdés: Hol lakik Gömbös Gyula honvédelmi miniszter úr és melyik kerület képviselője? (H. J., Budafok.) — **Felelet:** Az abadásalóki kerület képviselője, lakik: Budapest, I., Vár, Uri-utca 48. szám. Elződszerint azonban nem tartózkodik a fővárosban.

Kérdés: 1. Van-e szobafestésről szóló könyv? 2. Hol lehet sablonokat beszerezni? 3. Államerdészeti altiszt vagyok, kaphat-e a feleségem gyermekágyi segélyt? (H. E., Kisújszállás.) — **Felelet:** 1. Kiadóhivatalunkban kapható Wagen: „Mázolók és szobafestők gyakorlati kézikönyve”, ára 4 pengő, melyhez még póstaköltség járul. 2. Sipos és testvére cégnél, VIII., Vig-utca 9. szám. 3. Tudomásunk szerint nem. Tessék talán a „Stefánia Szövetség az anyák és csecsemők védelmére” kirendeltségéhez fordulni kérelmével. Kisújszálláson van ilyen, orvosa: Pólya Kálmán dr.

Kérdés: 1. Vidékről bort hoztam 1929-ben és most 12 filléres borfogasztási adót követelnek. Jogos-e az? 2. Van-e hajgondörítő szesz és mi az ára? (Egy előfizető. Cikolasziget.) — **Felelet:** A borfogasztási adó a községet illeti meg. A szükséghez képest emelheti, illetve csökkentheti annak mérvét. Ez az eljárás tehát jogos. 2. Van. A neve: Lix, üvege 2 pengő 60 fillér. Kapható Neruda Nándor drogériájában, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 10.

Kérdés: Kölesöntartozásomat buzában, természetben kell visszafizessenem. A buzát gabonajeggyel kell megvásároljam, mert én termelő nem vagyok. Hitelezőm köteles-e nekem tartozásom buzában való kiegyenlítésekor a gabonajegyszelvény értékét megteríteni? (N. N., Sarkad.) — **Felelet:** Ön nem termelő, tehát sem bolettát, sem boletta-értéket nem követelhet, mert a törvény csak a termelő termelési költségeinek fedezésére kíván segítséget nyújtani a gabonajegyszolgáltatás kötelezettsége által.

Kérdés: Anyánk örökségének felerészét 1900-ban apánk saját nevére íratta azaz a feltétellel, hogy ha ő az örökséget megkapja, ugy annak felét feleségére fojja viszonot iratni. Ez utóbbi nem történt meg és anyánk most meghalt, gyermekei követelhetik-e az anyuk egész örökségét esoribatlanul, vagy pedig az apjuk örökségének a felerészét? (Sz. J., Rezi.) — **Felelet:** A szülők közötti vagyonjogi megállapodás, mint házastársak között csakis akkor érvényes, ha az közjegyzői okiratban van foglalva. Ha ez az eset forog fenn, ugy a közjegyzői okiratban foglalt megállapodás alapján követelhetik az örökösök az atyjuk által elnyert örökségének fele részét, — mint anyuk örökségét — s a bíróság feltétlenül kötelezné per esetén az apát ezen vagyon kiadására. Ha azonban a megállapodás a házastársak között nem közjegyzői okiratban jött létre, ugy az eredeti állapot állítandó vissza, vagyis a jelenlegi örökösök követelhetik a telekijönvi állapotra való tekintet nélkül a teljes öröksézt, amelyet a most elhalt anyuk örökölt. Ebben az esetben az örökösödési eljárás során — mint hagyatékú vagyon — kötelesek ezt az örökséget is bejelenteni.

Kérdés: Kajszimbarakot milyen fába és milyen ojtási, illetőleg szemzési móddal lehet legsikeresebben tenyészteni? (T. H., Gyékényes.) — **Felelet:** Kajszimbarak legjobb alanya száraz talajon a tengeri barack, nyírkos talajon a Szt. Julien szilva, kötött talajon a mirabolán, meleg száraz hegyoldalon a keserű mandola. Szaporítása legeredményesebben az alvó szemzés által történik, amikor ősszel, augusztus-szeptemberben szemzünk, a szem télen át alszik és tavasszal hajt ki.

Kérdés: Görögdiányem indájának leveleit apró, zöld bogarak pusztítják. Mivel védekezem ellenük? (E. T. L. A., 30.) — **Felelet:** Igy látatlanba nem tudjuk megmondani, milyen kártevő pusztítja a görögdiányt. Küldjön be néhány ilyen apró, zöld bogaraktól elreptet levelet és akkor megmondjuk, hogy milyen kártevő az és mivel lehet védekezni ellene.

Kérdés: Hároméves hollandi borjum még nem folytatott. Mi lehet az oka? (B. J., Visonta.) — **Felelet:** A hollandi közegyors fejlődésű marha, tehát az üszök másfél és egy és háromnegyed éves korban tenyészterettek. Ha tehát egy hollandi üsző három éves korban még nem folytatott, annak súlyos okának kell lenni. Valószínűleg már nem is fog folytatni. De mielőtt kímustrálná, nézesse meg állatorvossal.

Kérdés: Mivel lehet az árnyékszékét szagtalanítani? (Elt. fizető, Kiskundorozsma.) — **Felelet:** Árnyékszékét tőzeggel lehet szagtalanítani, mert a tőzeg a hig ürléket magába szívja és annak bomlását megakadályozza. Ilyen tőzeget, ami már erre a célra alkalmas, a tőzegtételeken lehet venni, de természetesen csak vagontételeken.

Kérdés: Milyen baromfityesztési szakmunkát ajánlanak? (G. Á., Soltvadkert.) — **Felelet:** Fajbaromfi-tenyészési szak-

munkák: Bakoss: „Gazdasági baromfityesztés“, ára 12 pengő. Winkler János: „Baromfityesztés“, ára 10 pengő. Predmerszki Dezső: „A tojásfarmer“, ára 8 pengő. Kisebb munkák a „Közletek“ olcsó könyvtárának kiadásában megjelent: Hrebay: „Baromfityesztés“, ára 2.40 pengő. Kapható kiadói hivatalunkban a pénz előzetes beklüldése és póstköltség melléklése mellett.

Kérdés: Hogy védekezünk a sertészetvek ellen? (Iharos község előjárósága.) — **Felelet:** A sertéseken kétféle tetű szokott élőködni, a szőr és a vérszívó tetű. Mindkettő ellen a legegyszerűbben és legeredményesebben petroleumos vízzel védekezhetünk ugy, hogy a tetves sertéseket felerész petroleum és felerész vízből álló keverékkel alaposan lemossuk két-három nappal egymásután. Az utolsó lemosásra következő napon pedig vízzel és szappannal alaposan lemossuk őket. Az ólat alaposan kitisztítjuk, friss almot teszünk, hogy az alomban levő tetvek és peték ne fertőzhessék meg újra az állatokat.

Kérdés: Házamat béribaadtam, a bér természetben, buzában fizetendő. Kell-e nekem bérlőmnek gabonajegy-szelvényt adnom? — 2. Kölesöntartozásomat természetben buzában kell fizetnem. Hitelezőmtől követelhetek-e gabonajegy-szelvényt saját termelésű buzám után? 3. Mennyi egy 14 négyeszőgöles háznak az évi adója? 4. Mit jelentenek ezek a szavak amnesztia, optimizmus? (Hú előfizető, Szakmár.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. Igen. 3. A házadó kivételének alapjául veszik azon bérjövödelmet összehasonlítás utján, amennyit ott egy hasonló ház jövedelmez. 4. Az idegességeknek rendkívül sokféle oka lehet. Feltétlenül orvoshoz kell fordulni. 5. Amnesztia magyar jelentése: kegyelem; optimizmus: remény, a boldogulásba vetett hit; optimista tehát az, aki rózsasziñü szemérvényen keresztül látja a világot.

Kérdés: Hol kapható ipari vegyészetről szóló könyv? (3635. számú előfizető.) — **Felelet:** Kiadói hivatalunkban kapható Farkas S.: „Ipari vegyészet“, ára 40 fillér; „Szeghő“, „A vegytan és a vegyi ipar“, ára 1 pengő 70 fillér; Gróth Gy.: „Általános Chémia“, ára 6 pengő; Ostwald W.: „Bevezetés a Chémiaiba“, ára 5 pengő 60 fillér. Az árakhoz még póstköltség járul.

Kérdés: Bátyám még 1916-ban Oroszországba került és azóta nem adott semmi életjelt magáról. Hová forduljak, hogy megtudhassam, él-e még? (B. L., Tataháza.) — **Felelet:** Tessék a belügyminisztérium III. osztályának háborus veszteségi csoportjához fordulni levélben (Budapest, V., Falk Miksa-utca 9. szám).

Kérdés: 1. Növénem ápolónő szeretne lenni, hová forduljon? 2. Milyen feltételekkel juthat be egy tizenkilencéves fiú a jutasi altisztképző iskolába? 3. Kaphatok-e részletfizetésre yorkshirei kánt? (Ifj. Cs. I., Szomód.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Magyar Vörös Kereszt Egylet „Budapesti felsőbb ápolónőképző iskolájához“ (I. Györy-ut 19.), vagy a „Sátoraljanjhelyi ápolónőképző iskolájához“. 2. A szóbanforgó esetben csak az intézet vezető-sége szolgálhat felvilágosítással (Jutas, Veszprém vármegye). 3. Forduljon az Önhöz legközelebb eső hitelszövetkezethez, vagy a központhoz (Országos Központi Hitelszövetkezet, Budapest, V., Nádor-utca 22.).

Kérdés: 1. Mikor kell a kaszálót felszántani, a fűmagot elvetni és milyen fűmagot legjobb vetni agyagos, szikes talajba? 2. Milyen szőlő- és gyümölcskezelésről szóló könyvet ajánlanak? (T. P., Izsák.) — **Felelet:** 1. Ha kaszálót akar létesíteni, akkor legjobb az erre szánt területet 1—2 évig kapásnak használni, hogy ezalatt az idő alatt a gyomokat alaposan kiirtsuk. Ezután kétszeri szántás elég. Az első legyen sekélyebb, a második mélyebb. Természetesen fontos a jó erős trágyázás. A fűmagot el lehet vetni kora ősszel, augusztus-szeptemberben, vagy kora tavasszal. Az őszi vetés tisztább, a tavaszi gyom-sabb szokott lenni. Hogy milyen fűmagkeverék felelne meg legjobban a kérdéses legelőre, azt csak a szomszédos hasonló talajviszonyu legelők és kaszálók ismerete után lehetne megmondani, de talán felvilágosítást tud adni a „M. Kir. Vetőmagvizsgáló Állomás“ (Budapest, II., Kitaibel Pál-utca 2.) Itt a szükséges fűmag mennyiségét, a beszerzési forrást és a fűmagvak árait is megtudhatja. 2. Gyümölcskezelésről szóló könyvek: Mahács Mátyas: „Gyakorlati gyümölcstermesztés“, ára 7 pengő, vagy Horn János: „Gyümölcstermesztés“, ára 10 P. Kapható kiadói hivatalunkban.

G. I., Sajtór. Tessék az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodának (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., m. kir. földmívelésügyi minisztérium) bejelenteni, hogy elhelyezkedést keres. Az iroda a rendelkezésére álló lapokban közli az elhelyezkedést keresők névsorát.

F. J., református lelkész, Falubattyán. Panaszát áttettük a Faluzsoltóság igazgatóságához.

Gy. E., Vonyarc-Vashegy. Nem tudjuk, mit ért „vadászati tarifa“ alatt. Tessék pontosabban megjelölni.

Ha nagyobb és biztosabb termék akar, rendeljen eredeti hatvani nemesített buza-, rozs-, ősziárpa és koral zöldtakarmánynak eredeti hatvani pannonbűkköny vetőmagot a Hatvani növénynemesítő r.-t-nál, Hatvan !! Kérjen képes árjegyzéket!!

„Pestvidéki hű olvasó“. A népjóléti miniszter úrnak június hó 22-én megjelent pályázati hirdetése szerint ösztöndíjat nyerhet középiskolai, főiskolai vagy tanonciképzése ideje alatt a nem hivatásos állományba tartozók katonai hadiárvája. Az ösztöndíj összege önmaga nézve évi nyolcvan pengő. A kérvényezés határideje 1930. évi október hó 1-je. A kérelmet a tanuló szülője, gyámja, vagy más eltartásra köteles hozzátartozója az erre szolgáló úrlapon tartozik előterjeszteni. Az úrlap kapható az előjáróságoknál. Az úrlapot ki kell tölteni és az iskola igazgatójával, valamint az illetékes előjárósággal záradékolni kell. Az úrlaphoz csatolni kell a tanuló legutóbbi (1929/30. évvégi) iskolai bizonyítványát és a hadiárva „Egyéni-lap“ másolatát, mely az illetékes hatóságoktól beszerezhető. A kérvényt a népjóléti és munkaügyi miniszterhez kell beadni, helyeg nem kell reá. Első kérdése ügyében forduljon a népjóléti minisztérium IV. ügyosztályához, Pettkó-Szandtner Aladár államtitkár ömeltóságához.

K. J., Szihalom. A felvilágosítás megjelent a „Vasárnap“ 32-ik számában.

P. M., Jászberény. Tekintettel arra, hogy Ön mezőgazdasági munkás, jutalmazási ügye a m. kir. földművelésügyi minisztériumban tartozik. Forduljon tehát Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos ömeltőségéhez, vagy Totth Dezső miniszteri tanácsos ömeltőségéhez, Budapest, V., M. kir. földművelésügyi minisztérium, Kossuth Lajos-tér 11. szám.

S. J. Ferenc, Dövény. Hogy pontos adatot kapjon, kérjük, keresse fel a sajkókazai állomásfőnököt és kérdezze meg tőle. Innen ezt nem tudjuk megmondani. Mindenesetre a Dövény-sajkókazai fuvarköltséget is számításba kell venni, továbbá a vagonbarakás költségeit is. Ha nagyobb tétel gabonáról van szó, ajánlják fel a Futurának (Budapest, IV., Bécsi-utca 2.), vagy az Országos Központi Hitelszövetkezetnek (V., Nádor-utca 22.).

TRÉFÁK

A rendes hely.

— Mi az, Blau ur? . . . Maga már hazajött Siófokról?
 — Nem való az a hely rendes embernek. Képzelje, tegnap a fűton, világos nappal pofont kapott egy ember.
 — Maga látta?
 — Hogy láttam-e? . . . *Én kaptam.*

Nem jön zavarba.

— Maga is ezért az állásért jön? — mondja idegesen Schwartz egy fiatalembernek. — Tudja, hogy eddig már több, mint kétezer ajánlat jött hozzám.
 — Akkor rendben van, kérem. Tessenek engem felfogadni, hogy rendezzem őket.

Az új eseléd.

A nagyságos asszonyánál, aki nyáron a birtokára szokott menni, új eseléd jelentkezik. Ónagysága azt kívánja, hogy a cseléd a gazdasághoz is értsen, tehát megkérdi:
 — Tud a tehenekkel bánni?
 — Már hogyné tudnék, — felel a fruska — *hisz másképp nem ajánlkoznék a nagyságához.*

Ami nem lehet megmondani.

Balogot meglátogatja az anyósa. Ebédután félre vonja és szemrehányóan mondja neki:
 — Te Pista, igaz, hogy megcsalod a leányomat?
 — Nézze mama, — feleli Balog — a feleségemmel igazán a legbizalmasabb viszonyban vagyok, *de ezt még öneki se mondom meg.*

A feledékenység.

— Doktor ur, az istenért, segítsen rajtam, a feledékenység egészen betegé tesz.
 — Na és mit szokott elfelejteni?
 — Háromféle dolgot. Először elfelejtem a vezetéknevemet, másodsor a telefonom számát, harmadszor . . . harmadszor . . . eljnye, most elfelejtettem, hogy mit szoktam elfelejteni.

Miért szégyenli magát?

— Találd ki, miért hunyja be a szemét a kis malac, mikor szopik?
 — Azért, mert szégyenli, hogy a mamája egy disznó.
(Beküldte Ficsór Balázs Páhiról.)

A heptika.

Utkaparó: Nagysága kérem, mi a neve ennek a szép növénynek?
Nagysága: Fikusz.
Utkaparó: Igenis, tifusz.
Nagysága: Nem tifusz, hanem fikusz.
 Haza megy az ember és mondja a feleségének:
 — Na anyjuk, tudom már, hogy hívják ezt a növényt.
 — Hogy hété?
 — Heptika!
(Beküldte Saja Vilmos Földesről.)

A láda.

Egy inasgyerek nehéz ládával bajlódik. Alighogy felemeli, újra leteszi, nem bír a súlyos teherrel. Meglátja egy járókelő, odamegy hozzá és miközben segít neki, megjegyzi:
 — Kegyetlen gazdád lehet, hogy egy ilyen nagy ládát cipeltet veled.
 — Oh, dehogya, — felelte az inas — hiszen éppen a gazdám mondta, hogy *majd akad az utcán valami hülye, aki segíteni fog . . .*

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. Földművelésügyi Minisztérium) közlése szerint

munkást keres:

Vörös Jenő szadós keres egy megbízható családos kerésczt Áporkai (Pest vm.) 14 holdas gazdaságába október 1-ére, aki szorgalmas, ügyes és az összes kerti munkákat elvégzi. Bérfeltételek megegyezés szerint. Jelentkezés Pesterzsébet, János-u. 50. — *Möller György bér gazdasága* (Vasad, u. p. Monor) keres egy traktor kezelőt 1—2 hónapra kiségitéskép Fordson traktorhoz megfelelő szántási gyakorlattal. Bérfeltételek megegyezés szerint. — *Szabó Ferenc vizsgázott fővadőr* (Csepel-Kertváros, Szatmári-utca 31.) megbízható, hosszú gyakorlattal keres vadőri állást azonnali beképésre.

Magyarországon is kapható a

Norgiss arckrém

bőrifijító találmánya,
bőrleőregedést megállítja
és az arcot megifjítja.

Ismertetőt küld

Norgiss Művek

Budapest, VI., Sziv-u. 15.

Követelje mindenütt.

A FÖLDOSZTÁS.

— Népszínmű három felvonásban. —

Irta: ifj. K. Kálmán Sándor nógrádverőcei kisgazda.

A darabot a „Vasárnap” műkedvelő-olvasói a szerző engedélyével díjmentesen előadhatják.

(15. közlemény.)

RÓZSI: Beszélj, Alikám, mi baja?
HORNYSNÉ: Csak nem érte valami szerencsétlenség?
ALADÁR: Még pedig nagy. Ami készpénze volt, elvesztette a lóversenyen. Bánatában leült kártyázni, hátla visszanyerl . . .

ZOLI: No, és?

ALADÁR: Ott is vesztett, sajnos, egy horribills összeget.

ZOLI: És még se lőtte magát fejbe?

ALADÁR: Még eddig nem. De ha este nyolc órára nem érkezem hozzá a kérdéses összeggel, nyolc óra egy perckor már halott embert találok.

SZUNYOGH (fojja az üveget): Isten éltesse. (Iszik.)

ALADÁR: Szegény urnóm kétségbe van esve. Még a fülbevalóit is elzalogosítja. Hej, csak tudnám, most, kinek van pénze, könnyen szerezne az földet.

ZOLI: Mennyi kellene?

ALADÁR: Az urnóm az ékszerait becsüli huszonnyolcezer pengőre, a Tóni adott tizenkétezeret; szerencsés ez a zsidó, a a legjobb földekből kap ötszáz pengőt holdjáért.

ZOLI: Mennyi hiányzik még a pénzből?

ALADÁR (félre): Amennyit ki tudok csikarni.

ZOLI: Megyek az öregemért, várjon egy kicsit, intéző ur.

HORNYSNÉ: Azt hiszem, ehhez minik vagyunk az elsők. Van mi nekünk pénziink elég. Má' a te érdeked is úgy kívánja.

ALADÁR: De még sok hiányzik, mama.

HORNYSNÉ: Attul több földünk lesz, bár száz holdat tudnék még venni.

ALADÁR: Éppen annyi hiányzik még, mama.

ZOLI: Egy husz holdat még én is szerettem volna.

ALADÁR (félre): De bolond voltam.

HORNYSNÉ: Nem is szólok az uramnak, majd megőrül az neki.

ALADÁR: Sajnálom, Sugár ur, hogy elszalasztottam. Akarom mondani, hogy a mama megelőzte.

HORNYSNÉ: Régen fejébe vette az uram, hogy ötszáz holdas gazda legyen. Hála Isten, most már eléri, gyerünk intéző ur.

ALADÁR: Várjon, mama, még leülök ide az asztalhoz, összeszolom. (Leül, papírt, ceruzát vesz el): Addig beszélgessek.

ZOLI: Mit szól hozzá, Rózsika? Legtöbb földjük lesz a fgluban.

HORNYSNÉ: Ő nem örül úgy, hanem majd az apja.

ALADÁR (számol): Huszonnyolc meg tizenkettő: negyven, meg ötven: kilencven. (Félre): Több, mint egy milliárd.

SZIKÁR, SZUNYOGH (megélik egymást, dalolják): Télen meg a kályha mellett pipálok.

ALADÁR (félre): Prágába, Gyerünk, mama!

ZOLI: Hornysné asszonyom, ha meg nem sérteném, egy kis felvilágosítással szolgálok.

ALADÁR (félre): Még elrontja.

HORNYSNÉ: Siess, fiam.

ZOLI: Egy krajcárt se adjon előbb, míg írást nem ad az uró.

ALADÁR: Arra most nem érünk rá, majd a gazdám, ha haza jön.

RÓZSIKA: Mí meg bizunk Aliban.

ÖRZSI: De vissza jössz még, Rózsika?

RÓZSI: Gyere, kísérjél egy darabra, Örzsikém.

TERCSI: Ő nem mehet sehová.

ÖRZSI: Azért is megyek.

ZOLI: Engem meg se kérdezel?

ALADÁR: Isten vele, Zoli, sajnálom, hogy így elromlott a mai nap. Alászolgája, bíróné asszony!

TERCSI: A viszontlátásig.

HORNYSNÉ: Gyerünk, fiam. (Megy elől, utána Rózi, majd Ali el.)

SZIKÁR, SZUNYOGH (dalolják): Ötliteres csutorából iszok én.

ZOLI: No, Peti, most már te is elmehetsz.

SZÖRÖS: Pedig szerettem volna leszolgálni a tíz pengőst.

ZOLI: Vagy párfját keresni, ugy-e?

SZÖRÖS: El is kelne az, kirem. Tessék elhinni.

ZOLI: Majd máskor. Eredj, hívd ki ezeket is innen ni, fizess nekik egy üveggel a kontómra.

SZÖRÖS: Értem, kirem.

SZIKÁR: Tóni, bort!

SZUNYOGH: De hitelbe. (Nagyot csuklik.)

SZÖRÖS: Nem ad hitelbe ugy se.

SZIKÁR: Pedig én lhatnék.

SZUNYOGH: Peti, fizess valamit, a te becsületedre többet ad az a betyár zsidó.

SZÖRÖS: Isten neki, megereszték egy üveggel, de itt nem.

SZIKÁR: Hát hol?

SZÖRÖS: A sentésben.

SZUNYOGH: Gyerünk!

SZIKÁR (elkapja Szunyogh nyakát, dudolják):

Szántogatok, földjeimen kapálok,

Télien meg a kályha mellett pipálok.

(Elmennek, Peti utánuk.)

TERCSI: Elmennek ezek is.

ZOLI: Szabad a vásár, Tercsikém, ide az öltömb.

TERCSI: Megteszem, de csak egy eviki puszira.

ZOLI: Az is jó lesz.

TERCSI: (rúl Zoli térdére, az átfogja a derekát. Tercsi a nyakát, összecsokolóznak.): Igy ni, de most már itt melletted foglalok helyet. (Leül melléje.)

ZOLI: Félsz, ugy-e?

TERCSI: Nem szeretném, ha megtudnák.

ZOLI: Tudod mit, Tercsikém? Gondoltam én valamit.

TERCSI: Ugyan mit?

ZOLI: Hát hogy legjobb lesz nekünk abbahagyni a dolgot.

TERCSI: Meg tudnád tenni?

ZOLI: Tudod, sajnálom Örzsit.

TERCSI: Talán szereted?

ZOLI: Olyan kedvemre valót ugy se találnék többet.

TERCSI: Így határoztuk mink ezt el?

ZOLI: Meggondoltam, tudod, csunya játék, amit velük csinálunk.

TERCSI: Szóval már nem szeretsz?

ZOLI: Éppen úgy, mint azelőtt.

TERCSI: Akkor gyáva vagy.

ZOLI: Azt éppen nem mondhatnám.

TERCSI: Hát akkor mi van veled?

ZOLI: Másként lított ki a dolog, mint ahogy elgondoltam. Azt hittem, könnyebben megy majd. Nem gondoltam, hogy rajtad kívül mást is meg fogok szeretni.

TERCSI: Szóval megszeretted?

ZOLI: Ez a baj. Ha ez nem következik be, szépen ment volna minden mint ahogy terveztük.

TERCSI: Hát jól van, akkor én visszavonulok.

ZOLI: De nem lehet, mert én téged is szeretlek.

TERCSI: Akkor menjen minden ugy, ahogy elterveztük. Amíg mint legény jársz hozzá, nagyon vigyázunk, ha már ura leszel, akkor meg megy minden, mint a karikacsapás. Sohas busulj, Zolikám! Ahogy én kijátssom az öreget.

ZOLI: Nem bánom, Tercsikém, hadd csókoljalak meg.

TERCSI: De jó cuppanósan. (Összecsokolóznak.)

JÓZSI (kily, meglátja őket, visszahúzódik.)

(Folytatjuk.)

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Vasárnap tolvaj csinálja Ó

(Beküldte: Molnár Imre Püspökszenterzsébetről.)

2. Szórejtvény.

T. Nagy János urnak mulatság om Karcag (á=a)

(Beküldte: Hetényi Sári Püszszántóról.)

3. Pontrejtvény.

Á . p . d . p . n . n . f . l . s . ő . i . e . z . t . d

(Beküldte: Ifj. Boros István Kunágótáról.)

4. Szórejtvény.

emberi szerv szülőnélküli gyermek ny (a=á)

(Beküldte: Gusztics János Háromfáról.)

5. Számrejtvény.

- 7, 24, 31, 22, 33, 28, 36, 35, 23, 5, Bolygó csillag.
37, 6, 8, 15, 10, 2, 30, Tavasszal van.
20, 27, 16, 13, Tibeti pap.
11, 34, 3, 29, Gyümölcs.
12, 4, 14, 32, 17, Színésznök keresztneve.
1, 19, 18, 21, 26, Lesem, másszóval.
9, 20, 25, 12, Ilyen cigány is van.

(Beküldte: Ifj. Fülöp József Süttörből.)

6. Szórejtvény.

magaslat karika nem áll nem én (ö=e)

(Beküldte: Orosz János Sajódnadról.)

7. Pontrejtvény.

l . t . n . e . e . f . l . u .

(Beküldte: Boros Mihály Kunágótáról.)

8. Szórejtvény.

oxigén

$\frac{1}{2}$ É

(Beküldte: Szinegh Béla Debrecenből.)

9. Pótlórejtvény.

— éz	— orosz	— z	— k
— l	— tel	— ár	— ár
— ár	— ab	— a	

(Beküldte: Lázár László Tiszakürtről.)

10. Kockarejtvény.

- Híres török szultán volt.
Világrések közti heglánc.
12 levente.
Nem valódi.
Mássalhangzó.

(Beküldte: Seres Béla Kunágótáról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 36-ik számban közöljük.

A 30-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Veszprém**. 2. Szórejtvény: **Muskátlis** az édes rózsám ablaka. 3. Szórejtvény: **Nap- és holdfogyatkozás**. 4. Szórejtvény: **Kartács**. 5. Szórejtvény: **Villanylámpa**. 6. Szórejtvény: **Gyermekmesék**. 7. Szórejtvény: A „Vasárnap”-nak

nincsen párja. 8. Szórejtvény: **Alföld**. 9. Pontrejtvény: **Száll a madár ágról-ágra**. 10. Szórejtvény: **Hibás**.

Megejtették: Mizsinszky István, Horváth György, ifj. Bátor Misi, ifj. Incedy Márton, Molnár Sándor, Vince László, Mohos Sándor, Gyetván Mihály, Szekeres Elemér, Molnár Lajos, Kardics Jenő, Hetényi Sárika, Nagy M. János, Nagy János Zabi, Ormosi Emília, Nyikos Sándor, Kocsis Péter, Nagy Juliska, Kis László, Kovács Józsa, Kerekes Péter, Jankó János, Buzás Imre, Lakatos István, Pintér Bálint, Pap Lajos, Sipos Károly, Balog Elek, Pollák Imre, Izsák Károly.

Jutalomkönyvet nyertek: Molnár Lajos (Gyöngyösoroszi), Kardics Jenő (Gógánfa), Ormosi Emília (Tés), Nagy János Zabi (Mezőhegyes) és Hetényi Sárika (Püszszántó).

A 31-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Augusztus hó 17-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Jásztelek, Kunszentmárton, Monor, Szegvár. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kis-kunfélegyháza Makó. — **Ló- és kirakodóvásár:** Budapest. — **Kirakodóvásár:** Sényeháza.

Augusztus hó 18-án, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Balassagyarmat, Dunaföldvár, Egyek, Gyöngyös, Mezőkövesd, Mosonszentjános, Nagybalajom, Nyírbakta, Sajószentpéter, Szerencs. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Darány, Kadarkut, Pacsa, Vásárosmiske. — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Kővágóórs. — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Salgótarján. — **Kirakodóvásár:** Ózd, Tatabánya.

Augusztus hó 19-én, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Balkány, Dunaföldvár, Jánoshalma, Pápa. — **Sertés- és kirakodóvásár:** Borsodnádasd. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Vép.

Augusztus hó 20-án, szerdán.

Nincsen vásár.

Augusztus hó 21-én, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Büssü, Csapod, Gyöngyösmellék, Lajoskomárom, Pápa, Ujfehértó. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Abony, Böhönye, Siófok, Zalaszentlászló. — **Marha- és kirakodóvásár:** Hosszupereszteg.

Augusztus hó 22-én, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Aszód, Csongrád, Komádi, Veszprém. — **Kirakodóvásár:** Mikoszaplak.

Augusztus hó 23-án, szombaton.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Csongrád, Letenye.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 11-én.)

GABONATŐZSDE.

KÉSZÁRUIAC.

A készáruiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Ujbuza tiszavidéki 77 kg-os 18.85—19.05, 78-as 19.00—19.20, 79-es 19.20—19.35, 80-as 19.30—19.55, felsőtiszal 77-es 17.95—18.15, 78-as 18.10—18.30, 79-es 18.30—18.50, 80-as 18.35—18.55, fejemgyei 77-es 17.90—18.05, 78-as 18.15—18.25, 79-es 18.25—18.40, 80-as 18.30—18.45, dunántúli 77-es 17.85—18.05, 78-as 18.00—18.15, 79-es 18.20—18.35, 80-as 18.35—18.50, jászszági 77-es 18.25—18.45.

BÉRGER IGNÁTZ

(Cégtulajdonos BARTÓK ÖDÖN)

Budapest, IV., Károly-körút 28. (Kézp. Városház.)

Mindenmenny valódi tajtékpa és szlaka, borostany, angol Bruyere papírok, sétatobok, sakk- és dominó-játékok a legjobb minőségben.

Javitásokat elfogadok.

Alapítva 1892

Ezen hirdetés bemutatása ellenében 5% engedmény jár.

78-as 18.40—18.60, 79-es 18.60—18.85, 80-as 18.70—18.90, pestvidéki és békési 77-es 17.95—18.40, 78-as 18.10—18.25, 29-es 18.30—18.45, és 80-as 18.35—18.50. — *Rozs*, pestvidéki új 11.40—11.55, más új 11.40—11.55, árpa új 18.50—20.00, egyéb 17.00—18.50, takarmányárpa 16.00—16.50, közép 15.50—15.75, zab elsőrendű 18.00—18.50, közép 17.50—18.00, közép új 17.10—17.40, *tengeri tiszai* 17.80—18.00, dunántúli 17.60—18.00, *repece* új 27.25—27.75, *korpa* 10.00—10.25 pengő kilogrammonként.

HATÁRIDŐPIAC.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva kötelezően szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például júliusban novemberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor ez eladónak novemberben kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Buza októberre 18.46—18.48, márciusra 20.16—20.18, májusra 20.90—20.92. — *Rozs* októberre 12.20—12.25, márciusra 13.40—13.50. — *Tengeri* augusztusra 17.35—17.40, szeptemberre 17.46—17.50, májusra 17.57—17.58 pengő métermázsánként.

Vetőmagpia. (A Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) Biharhermányban a forgalom megcsappant, ára nem változott; a külföldi érdeklődés csekély. Szécsénybükknő. Nagy tételek kerültek piacra, ára némileg csökkent, külföldön csak áremelkedéssel volt elhelyezhető. Óziborsóban a helyzet változatlan. Jó kereslete van mustármagok, pohánkáknak, *repcének* és *tarióramagoknak*, azoknál élénk érdeklődés mutatkozik *lohre* és *lucernamag* iránt, azonban új termései áru még nem került piacra. A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilonként, Budapest: Biharher 35—38, fehérher 150—170, balnyersárutár, Budapest: Biharher 35—38, fehérher 150—170, ózti tacim 32—34, Viktorláborsó 16—19, Express borsó 15—17, ózsi lenborsó 24—26, tavaszi búkköny 2—24, szécsényi búkköny 35—37, lenmag, nagyszemű 39—40, kisszemű 37—38, mustár, fehér 36—38, repace 27—27.50 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadára 54—60, duplanullás finom tészta 48—52, nullás 48—52, kettős főzőliszt 44—48, négyes kenyérliszt 40—42, hatos 36 fillér kilogrammonként.

Abaktakarmánypia. Árpakorpa 13, borsóhéj 13, borsókorpa 13, buzakonkoly 11, buzakorpa 11, buzatakarmányliszt 13.50, konkolydara 12.50, lenmagpogácsa 27, napraforgópogácsa 17, repacepogácsa 13.50, répaszelet, szárított 11, rozskonkoly 11, rozskorpa 11.75, rozso-csösz 10, rozsa takarmányliszt 13, szójababpogácsaliszt nagyban 26, szójababpogácsaliszt kicsinyben 28, tökmagpogácsa 22 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű ó 8—10, rétiszéna, másodrendű ó 7—7.80, réti széna harmadrendű, csomogolásra 5—6.90, muharszéna 9.50—12, lucernaszéna 9—10.50, zabosbúkkönyszéna 9—9.75, árpa és búkk. kev. 9, zabtakarmány 7.25—9, alomszalma 3—3.80, szuppszalma 4 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nyári rózsaburgonya, szerb 14—15, magyar 8—9.50, Ella burgonya névleges ár 7—8, őszi rózsaburgonya 7—8 pengő métermázsánként.

Szúrómárvásár. Élő borjú, belföldi szopós, elsőrendű 1.20—1.30, kivételesen 1.36, másodrendű 1—1.18 pengő kg-kint, élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.98—1, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.96—0.98, 1½-2 éves üszök 0.96—1.02, 1½-2 éves tinók 0.94—1, fiatal, friss fejős tehen 1.25—1.40 pengő kg-kint, élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 60—130, igaz kocsió (nehéz, nyugati fajta) 320—600, igaz kocsió (könnyű, nyugati fajta) 220—425, számár 70, alárendelt minőségű lovak 80—290, vágólovak 50—201 pengő darabonként.

Vágómarhásár. Ökör, középminőségű 76—96, gyenge 62—74, oika, középminőségű 90—104, gyenge 72—88, tehen, középminőségű 62—86, gyenge 50—60 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Sertésvásár. Konyú 118—122, közepes minőségű 122—126, nehéz sertés 126—136 fillér kilogrammonként, élőszuliban.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 0.95—1, marhabőr, tarka 1.05—1.10, borjubőr (hosszú lábbal) 1.70—1.80, juhbor 0.70—0.75, száraz juhbor: rövidgyapjas, friss vágású 1.50—1.55, tavalyi vágású magasgyapjas 1.10—1.15 pengő kg-kint.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Rostélyos, vastag hátszín, felsől, fehérpesenye, gömbölyű felsől 220—340, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 220—320, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús:* Felsőleleit comb 320—440, sütnivaló 160—360, pörköltnek való 120—240 fillér kilogrammonként. — *Juh-és bárányhús:* Juhcomb 200—240, gerinc, lapocka 160—200, pörköltnek való 100—160 fillér kilogrammonként. — *Sertéshús:* Friss karaj 260—340, friss comb, tarja, lapocka 220—240, friss oldalas 180—210, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 220—380, vidéki 280—400, olvasztani való szalonna 156—180, sózott kenyérszalonna 180—200, füstölt 180—200, háj 170—190, zsíros tepertő 180—220, helybeli sertézsír 172—186 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 225—300, csirke 110—280 fillér darabonként. — *Leült állatok:* Tyúk 200—260, csirke 270—340, hizott ruda 180—260, lud, hizott 220—250, sovány 200—220, ludmáj 400—700, lúdszár és háj 260—300 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 10—11, főzetojás 8—10 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Özgerinc kg 700—800, comb 386, többi része 80—100, vaddisznógerinc 360, comb 300, többi része 80—240 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 400—600, ponty 260—320, kárász 140 fillér kilogrammonként. — *Rák:* Folyami rák 10—80 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 34—40, aludttej 100, joghurt 170, tejszin 260—320, tejföl 140—200, centrifugált teavaj, tömbben 400—440, 10 dk-os csomagolásban 440—560, főzővaj 340—400, szedett vidéki vaj 360—400, juhsajt 200—280, tehénútró 80—100, sovány tehénútró 40—60, juhtúró 240—280, kevertúró 180—200, lóptóútró 280—300, hazai ementáli sajt 440—560, hazai trappista 260—360 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 60—80, fejes 70—100, fehér, aprószemű bab 50—80, nagyszemű 70—120, színes 48—64, finom árpakása 80—100, durva 50—80, tojásosarthonya 100—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa, köteg 2—16, petrezselyem zöldjével, csomója 2—16, zeller, udjongság, zöldjével darabja 2—6, kalarábé zöldjével, darabja 2—6, vöröshagyma zöldjével, csomója 2—4, makói vöröshagyma 12—12, közönséges vöröshagyma 12, új zöldfűhagyma, kilogrammja 40—70, cékla 12—20, hazai fejeskáposzta, nyári, udjongság 10—20, savanyított káposzta, új 40—46, kelkáposzta 20—40, vöröskáposzta 26—36, karfiol 40—120, fejessaláta darabja 4—12, torma 50—100, burgonya, udjongság 12—20, Ella 12—14, tömör csipkegomba 200—300, szekfűgomba 300—340, szárított gomba 1500—2500, fekete retek darabja 8—14, bónaposretek csomója 8—14, savanyítani való uszorka 20—36, salátának való 10—24, kovászos 50—60, apró, hegyes zöldpaprika darabja 1—3, tölteni való 2—6, savanyított apró, hegyes zöldpaprika kilogrammja 26—50, főzötök 6—12, gyallut 16—24, paradicsom, érett 14—36, zöldbab 60—90, zöld vajbáb 50—80, kifejtett 80—120, hűvelyes zöldborsó 80—120, sóska 16—30, tisztított paraj 20—30, főzött paradicsom literje 60—70 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nyári édes alma 36—80, rétesalma 25—80, körte, közönséges 70—120, árpával édes 50—80, befőzni való 60—70, szilvaiz 120—160, gyümölcslisz 140—300, befőzni való ringló 50—80, kajszinbarack 1, 80—120, 11. befőzni való kajszinbarack 70—100, szilva, magvavaló, kék 60—70, vörösszilva, magvavaló 26—60, kőkőnyiszilva 25—50, görögdiónyie, faj kg 28—40, közönséges 24—30, sárgadiónyie, faj 28—40, közönséges 24—30, zental 20—40, őszibarack, magvavaló 60—120, nem magvavaló 80—200, befőzni való 70—100, csemegegye 65—100, dióbel 400—560, héjazottogyoró 480—560, héjazott mandula 480—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 500—560, félédes, gulyás 400—440, rózsapaprika 260—320, erős 200—260, kereskedelmi 100—120, kék mák 120—160, pergetett méz 160—240, házi szinszappan 136—160, közönséges háziszappan 96—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak kg-kint Szegeden: Édes nemes paprika 3.20—3.30, félédes paprika 2.80—3, rózsapaprika 1.80—2.20, másodrendű paprika 0.70—1, harmadrendű paprika 0.40—0.60, fűzerpaprika, csöves 1.50—6.50. — *Kalocsán:* Édes nemes paprika 3—3.10, rózsapaprika 1.50—1.70, másodrendű paprika 0.70—1.10, harmadrendű paprika 0.30—0.40, fűzerpaprika, csöves 1.20—1.50 pengő kg-kint.

Idegen pénzek eladása és vételi ára augusztus hó 11-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amit a bank fizet nekünk, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, amit mi ráfizetünk a banknak, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Anzoli font 27.75 (27.90), dollár 5.67 (5.69), holland forint 2.29 (2.30), német márká 1.35 (1.36), svájci frank 1.10 (1.11). — *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* Cseh korona 16.83 (16.95), szerb dinár 10.04 (10.12), francia frank 22.40 (22.70), lengyel zloty 63.75 (64.05), román lej 3.63 (3.40), olasz lira 29.50 (30.10), osztrák schilling 80.45 (80.85) fillér.

Arany- és ezüstpénzek: Huszokoronás arany 22.9 (23), ezüst egykoronás 0.22 (0.24), ezüst ötkoronás 1.33 (1.35), régi ezüst forintos 0.98 (0.70) pengő darabonként. Szinarany kilogrammja 3800 (3810), színezüst kilogrammja 60 (62) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

A világot 34 éve uráló eredeti angol

The Champion kerékpárok havi 16—20 P-s részletre. **Kerékpár-alkalmazás** részletek nagyban eredeti Árban: Külső gumi - - 5.80 Belső - - - 2.10

LANG JAKAB és FIA kerékpárgyerekeskedők
Budapest, VIII. ker., József-kört 41. sz.ár.
Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alapítva 186.

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bőr- és nemi betegnek rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCZI-UT 32. I. E. M. I. AJTÓ. — Rókus-kórházzal szemben.

Gyűjtünk előfizetőket a VASÁRNAP számáral